SAYI: 1404
TELEFON
Baş M. 20827
İdare M. 23300

SALI
4
ŞUBAT 1941

SENE: 4
TELGRAF
İstanbul Son Telgraf

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis tarihi 1936
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54

SAYISI 5 KURUŞ

Posta kutusu No.
ABONE:
Senelik: 1400
6 aylık: 750
3 aylık: 400

Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Almanya hayal peşinde koşuyor..

Önümüzdeki ilkbahar ve yazın çok kanlı, misli görülmemiş bir şiddette muharebelere sahne olacağı muhakkaktır. Fakat bütün bu feci harp sahnelerine ve boğazlaşmaya rağmen Almanya zaferi kazanacak değildir..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Önümüzdeki haftaların narne daha ziyade garp Akdenizinde hız vereceği hakkındaki tahminimiz, dünden bugüne kadar pek çok kaynaklar tarafından teyit edilmiştir. Bütün emareler Almanyanın enönce İtalyan yarımadası ile - Sicilya - Paltelarya - Tunusun vücude getirdiği hattın garbinde taarruza geçeceğini ve ilk neticeyi bu havzada almak istiyeceğini göstermektedir. İtalya yarımadasından Tunusa kadar olan hattın devamı, yani, yarımada, Sicilya, Paltelarya esasen Alman hava ve kara kuvvetleri tarafından takviye edilmiştir. Sicilyada da ayrıca mühim miktarda paraşütçü kıtaatın toplandığı bildirilmektedir. İtalya Grap Trablusunda tutunabilirse, Tunus hududunda müteharrik 6,8 tümenini Derne ve Bingaziden geriye çekebileceği tümenlerle takviye ederek Tunusa karşı taarruzî bir harekete geçebilir. Sicilyadaki paraşütçü Alman kıt'aları da Tunusa indirilmek istenebilir.

Ayrıca Sicilyadaki kara tümenleri de kuvvetli hava filolarının ve İtalyan donanmasının bütün mevcudiyetini tehlikeye koyacak bir himayesi ile Garp Trablusuna veya Tunus kıyılarına ihraç olunmak istenebilir. Ancak, bunun böyle olabilmesi için Almanya ve İtalyanın Fransa ile yeniden harp haline geçmesi lâzımdır. Harp halinde Tunusa Trablus hududundan veya havadan taarruz etmek, asker geçirmek güçtür. General Veygand Tunustaki Fransız ordusunu olduğu gibi Cezair ve Fastaki orduları da takviye etmiştir ve harbe hazır bir halde orada beklemektedir.

Mısır cephesinde hiçbir ordunun tarih boyunca göstermediği ürekkliği ve mağlûbiyeti gösteren İtalyan ordusunun Fransız ordusuna karşı Almanlar tarafından ne kadar teşçi ve takviye olunursa olunsun; Tunus cephesinde galebe etmesi muhaldir. Bunun içindir ki, Hitler daha ziyade Fransayı tazyik ve ikna yolu ile elde etmek, Afrikadaki ve cenubî Fransadaki hava ve deniz üslerini harpsiz ele geçirmek, geriye kalan Fransız hava, kara ve deniz ordusunu da kendisi ile birlikte İngiltereye karşı harbettirmek istiyor. Ancak, her ne pahasına olursa olsun Mareşal Petenin ve General Veygandın buna razı olmıyacağı ve her türlü tehdit, fesat, hiyanet, entrika, tedhiş karşısında Fransanın müstakbel menfaatlerini müdafaa edecekleri anlaşılmaktadır. Yine bunun içindir ki, Almanya ile Mareşal Peten Fransası arasında harp halinin iadesi «gayrikabili içtinap» olacaktır.

Şimdiki halde İtalyan yarımadası - Sicilya - Paltelarya hattını elinde tutan Almanya harp hali başlar başlamaz Trablus hududundan ve Sicilyadan Tunus gediğini tutmak ve tıkamak isterken, bir yandan da yıldırım sür'ati ile cenubî Fransayı ve İspanyayı istilâ etmek ve Cebelüttarıkı düşürmek istiyecektir. Cebelüttarık düşürülebildiği takdirde İngiliz donanması garbî Akdenizden ayrılmak mecburiyetinde kalacaktır. Bu takdirde de Alman tümenleri İspanya sahillerinden İspanyol Fasına geçirilecek ve harp garp şimalî Afrikası karalarına intikal ettirilmiş olacaktır.

Bu plân tahakkuk edince garp

(Devamı: 5 inci sayfada)

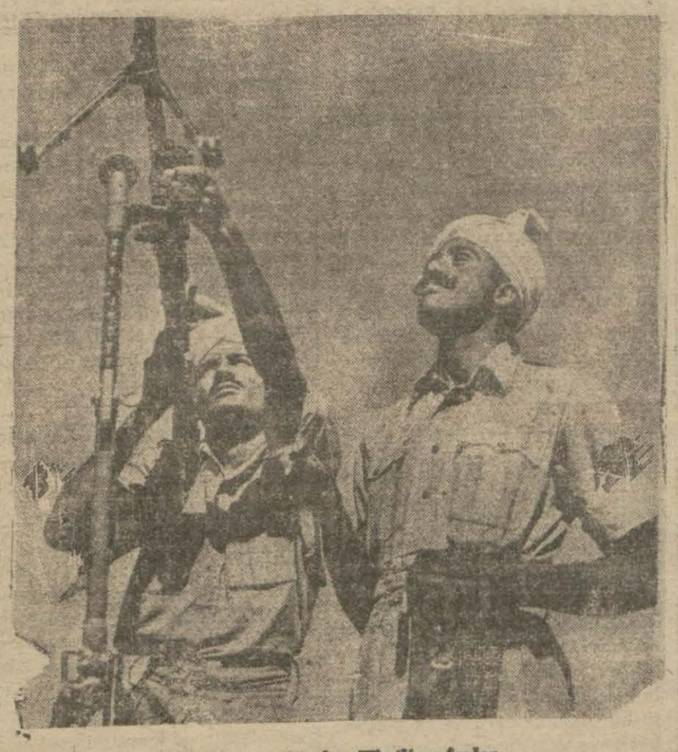

Garp çöllünde Hintli neferler

Tunada bir bent yıkıldı, geniş arazi su altında!

Budapeşte varoşlarının vaziyeti tehlikeli!

Budapeşte 4 (A.A.) — Stefani ajansından:

Tuna nehrinin suları, Uvaci yakininde bir bendi yıkmış ve sular çok geniş araziyi istilâ etmiştir. Budapeştenin cenubunda kâin Adony'de vaziyet, bilhassa vahimdir. Çünkü sular araziyi tamamile istilâ etmiştir. Halk, sandal ve motörlerle kaçıp kurtulmağa uğraşmaktadır. Fen kıtaatından bir tabur, halkın imdadına koşmuştur.

Budapeştenin dalgakıranları, su altında kalmıştır. Varoşlar, büyük bir tehlikeye maruzdur.

Yirmi senedenberi böyle bir vaziyet tahaddüs etmiş değildi.

İtalyada bir İnhidamın Alâmetleri

Yunan gazetelerine göre İtalyanın vaziyeti

Atina 4 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Yunan gazeteleri, İtalyanın vaziyeti ile meşgul olmaktadırlar.

Estia gazetesi, münhasıran İtalyan menabiinden gelen ve sıhhatleri mutlak surette tebeyyün etmiş olan malûmata istinat etmektedir. Son günlerde alman bu telgrafların haber vermiş oldukları karga-

(Devamı: 5 inci sayfada)

Bilecikle Karaköy arasında tren yoluna bir yarma çöktü

Bu yüzden bu sabahki Ankara treni altı saat gecikti

Bilecikle Karaköy arasında tren hattında gece bir arıza olmuş ve bu yüzden seferler 6 saat intizamını kaybetmiştir. Bu sabah alâkadarlardan yaptığımız tahkikata göre hâdise şudur:

Bu gece saat birde Bilecikle Karaköy arasında yarmalardan birinde takriben 100 metre mikâbı kadar bir toprak çökmüş ve demiryolunu kapamıştır. Bu yüzden trenler mecburen hâdise mahalline yakın yerlerde durmuşlar ve vak'a hemen alâkadarlara bildirilerek gerek Karaköyden ve gerek Bilecikten imdat trenlerile miktarı kâfi amele gönderilmiştir.

Ameleler derhal çalışmağa başlamışlar ve 5-6 saatlik bir mesaiden sonra bu sabah saat 7 de yolu açmışlar, trenler de seferlerine devama başlamışlardır.

Bu sabah Haydarpaşadan kalkması icap eden trenler yol açıldığından zamanında hareket etmişlerdir. Yalnız sabahleyin gelmesi icap eden Ankara ekspresile diğer bir tren bugün 6 saat tenahhurla Haydarpaşaya geleceklerdir.

ANKARAYA DA BU SABAH EKSPRES GELMEDİ

Ankara 4 (Telefonla)— Bilecik-Karaköy arasındaki çöküntüden dolayı; akşam Haydarpaşadan kalkan ekspres bu sabah şehrimize gelmemiştir. Ankaraya 6 saat tenahhurla varacağı anlaşılmıştır.

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Eritredeki çekiliş

Eritrede, Sudan hududundan 150 kilometre dahilde bulunan, müstahkem İtalyan mevzilerine karşı, başlamış olan İngiliz taarruzu, bir yıldırım harbi denecek sürate ilk neticelerini vermiştir.

Diğer bütün mıntakalarda olduğu gibi, İtalyan kuvvetleri bu cephede de geri çekilmektedir, Agordat ve Barentu kasabaları zaptedilmiştir. Agordu'nun zaptedilmesi, bir demir yolu ile Massava'ya yani Şap denizine bağlı olması askeri bakımdan ehemmiyeti haizdir.

İtalyanlar Perent kasabası istihkâmlarını da bırakmışlardır ve buradan ric'at etmektedirler. İngilizler geri çekilenleri zıt istikamette takip ediyorlar.

Habeşistandaki İngiliz taarruzları da muvaffakıyetle inkişaf etmektedir. İngilizler en az yüz kilometre Habeş topraklarını dahiline girmiş bulunmaktadırlar.

Umumî vaziyet şunu gösteriyor ki, Eritre, İtalyan, İngiliz somalisi ve Ha-

(Devamı 5 inci sayfada)

YENI İAŞE TEŞKİLÂTI

Proje kat'i şeklini aldı

Ankarada, Ticaret Vekâletine bağlı olmak üzere, ihdas edilecek iaşe müsteşarlığı teşkilâtı kat'i şeklini almış bulunmaktadır. Bir iaşe

(Devamı: 5 inci sayfada)

Albay Donavan dün Ankaradan Filistine gitti

Amerika Cumhurreisi Ruzveltin şahsî mümessili olarak, Ankaraya gelmiş olan albay Donavan Ankarada temaslarını bitirmiş ve dün akşamki Toros ekspresi ile ve Suriye yolu ile Filistine hareket etmiştir.

Başvekil doktor Refik Saydam Dün mumaileyhi kabul etmiştir. Albay Donavan Amerika büyük elçisi ile birlikte dün Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunu ve umumî kâtip Numan Menemencioğlunu ziyaret etmiştir.

Tramvaylarda tek bilet ve aktarma

Nafia Müsteşarı projeyi tasvip etti

Nafıa Vekâleti müsteşarı Hüsnü dün tramvay idaresinde tetkikler yapmıştır. Müsteşar tramvay idaresinin hazırladığı tek bilet ve aktarma bileti raporunu tetkik etmiştir. Tek bilet için birinci mevki arabalarda 7, ikinci mevki arabalarda 5 kuruş ve aktarma biletler için de birinci mevkide 10, ikinci mevkide 7 kuruş ücret muvafık bulunmaktadır.

Müsteşar, projeyi kabul etmiştir. Nafıa Vekili de bu esası kbaul etmiş olduğundan yeni tarifenin tatbiki takarrür etmiştir. Müsteşar, bugün Ankaraya avdet edecek ve giderken projeyi de götürecektir.

Projenin öünmüzdeki ay içinde tatbikine geçileceği tahmin olunmaktadır. Fakat kısa mesafelerde seyahat edecekler bundan zarar edeceklerdir.

TAKLİT pudralar!

Zabıta Galatada bir imalâthaneyi bastı

Son günlerde şehrimiz piyasasına meruf bir etiket altında sahte pudralar sürüldüğü hakkında zabıtaya bir ihbar yapılmış ve dün Galatada «Ahmet Suyolcu - Sabatay» ın imalâthaneleri aranılarak etiketleri taklit olunmuş sahte pudralar bulunarak tahlil için belediye kimyahanesine gönderilmişlerdir.

KISACA

Kim kimin dostu?

Macar Başvekili hariciye encümeninde bir nutuk söyliyerek Yugoslav - Macar dostluğunun çok eski olduğuna işaret etmiş.

Bizim mahut arkadaşla bu mevzuu konuşuyorduk da:

— Kim kimin dostudur, kim kime dostluk edecektir. Bu devirde bunu kat'i şekilde ifade etmenin imkânı yoktur..

Diyerek ilâve etti:

— Kim kimin dostu, kim kimin düşmanı bu ancak Avrupa harbi bittikten sonra belli olacak!.

* *

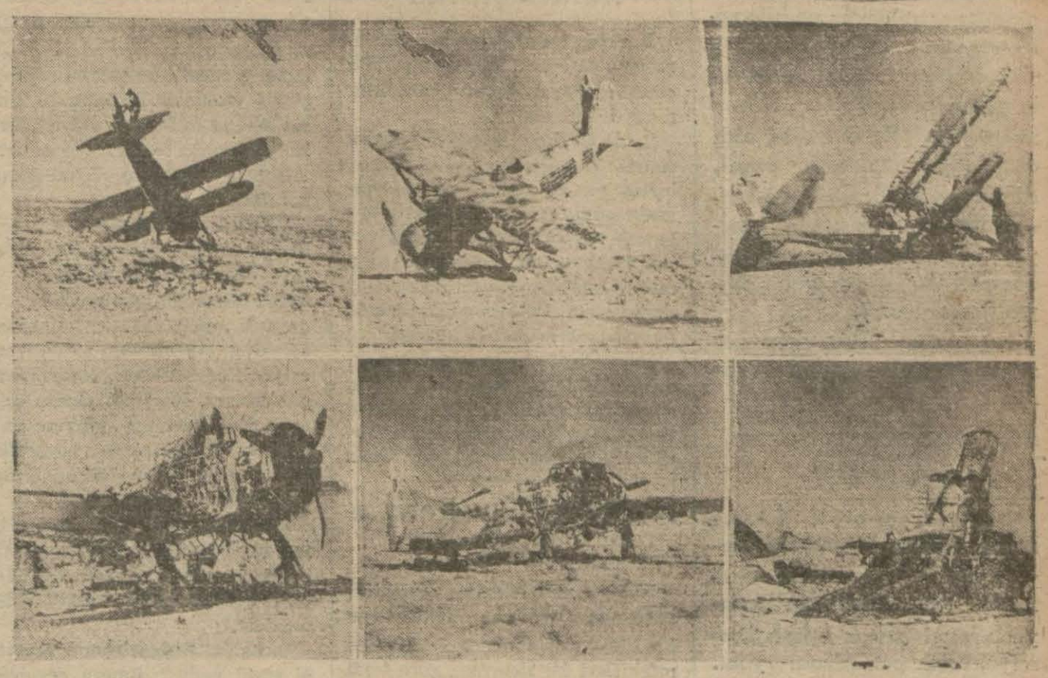

Çölde düşürülen altı İtalyan tayyaresi

Tek tip ekmeğin çavdarı biraz fazla olacak!

Tekmil değirmenlerin ayni vasıfta un yapmalarına dair proje Başvekâlette

Tek tip bir ekmek tesbiti için hazırlandığını haber verdiğimiz proje Başvekâlete verilmiştir. Bu projeye göre memleketimizdeki tekmil değirmen ve fabrikalar tesbit olunacak vasıflarda un öğüteceklerdir ki, şimdikine nazaran muayyen bir miktarda buğdaydan bu suretle daha fazla un istihsal edilmiş bulunacaktır. Yeni tip ekmekte çavdar miktarı da bir miktar arttırılarak fazlalaştırılmaktadır.

Hastanelerde yapılan paralı tedavi ve muayeneler!

İlmühaberle müracaat edildiğinden belediye bu yıl ancak 26 bin lira alabilmiş!

Şehrimiz hastanelerinde yapılan muayene, tahlil ve tedavi ücretlerinden belediyenin temin ettiği hasılat son yılda azalmış ve 26 bin liraya inmiştir. Buna sebep hastanelere fakrıhal ilmühaberile müracaat edenlerin fazlalığıdır.

Maamafih belediye reisliği 1941 malî yılında hastanelerde halkımızdan 30 bin lira varidat elde olunabileceğini tahmin ederek dün şehir meclisine verdiği bütçeye bu fasla 30 bin lira koymuştur.

İstanbulda menba suyu içenler gittikçe azalıyor!

Belediye de bütçesindeki bu varidat faslını 4.000 liraya indirdi!

Şehrimizde memba suyu sarfiyatının son yılda geçen seneye nazaran çok azaldığı görülmüştür.' Bilhassa kapalı şişelerle memba suyu sarfiyatı bu sene daha az olmuştur.

Belediye reisliği bu azalışın 1941 malî yılında da devam edeceği kanaatile her yıl memba sularından aldığı resmi 4000 lira eksik olarak yeni bütçeye koymuştur. Bu suretle 1941 malî yılında memba sularından 42 bin lira temin edeceği tahmin olunmaktadır.

Bu Kadar Hasis Menfaat Olmaz!

Bazı Doktorlarımız Piyasadan Röntgen Filmi Topluyorlarmış!

Müddeiumumîlik ve Mürakabe komisyonu ihbarlar üzerine tahkikata geçti

Son günlerde şehrimizde röntgen filmleri hemen hiç bulunmamıya başlamıştır. Bazı doktorların piyasadan mühim miktarda film topladıkları hakkında alâkadarlara bazı ihbarlar yapılmıştır. İhbarlara göre, piyasaya film gelir gelmez doktorlr bunları «Hastamız var!» diye toplamaktadırlar. ve sonra da hastalarına:

(Devamı: 5 inci sayfada)

Beyoğlunda gizli bir fuhuş cürmü meşhudu

"Hatay,, oteline gece inen sahte tüccarlar...

Odalarda 16 genç kadın ve erkek bulundu, otel kapatıldı

Evvelki gece Beyoğlunda enteresan bir gizli fuhuş cürmü meşhudu yapılmıştır.

Beyoğlunda Tepebaşında Kallâvi sokağında Hatay otelinde gizli fuhuş yapıldığı emniyet müdürlüğü ahlâk kısmı baş memurluğu tarafından haber alınmış, fakat otel sahibinin cürmü meşhuda karşı kurnaz davrandığı görülerek bir hile düşünülmüştür.

Evvelki akşam taşralı şivesile konuşan iki memur birer bavul alarak otomobille Hatay oteline gitmişler ve kendilerini henüz Adana treninden çıkmış birer tüccar gibi göstererek iki yataklı bir

(Devamı: 5 inci sayfada)

ÇERÇEVE

Zafer yerine zafer marşı

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Ne haldir bu hal?.

İtalyanların sadece askerlik plânındaki hali! Ne haldir bu hal?.

Ben ki askerlik plânında bir mütehassıs olmaktan uzağım; mevcut bilgi ve anlayışımla hayretlere düşmekten kendimi alamıyorum:

— Ne haldir bu hal?.

Askerliğin iki ana kaidesini, bu milletin harp idare ettiği her cephede elden tamamile kaçırılmış görüyoruz.

Birinci kaide:

Kat'i netice yerinde kuvvetli olmak...

İkinci kaide (birincinin tamamlayıcısı):

Her deliği ayni zamanda tıkamıya çalışmak, her deliği ayni zamanda açık bırakmaktır..

Bir kere İtalyanlar, Arnavutluk, (Fiyume), şarkî ve garbî Libya, Habeşistan, Eritre, İtalyan Somalisi üzerinde, harp gayelerine göre yanlış bir kuvvet taksimi vücude getirmekle, hataların en büyüğüne düşmüşlerdir. Ondan sonra hedeflerine basamak olarak Arnavutluk ve Libyayı kendi taarruz merkezleri diye ele alıp bu merkezlerdeki harp idaresi tarzlarile de, bütün İtalya ve İtalyan imparatorluk bütünündeki perişan dağılış manzarasını tek cephe üzerinde bile tatbike muvaffak olmuşlardır. Muvaffakiyet dedim; muvaffakiyet doğrusu!. Zira, hem de hücum ve taarruz mevkiinde bulunan bir kuvvetin bir türlü bir siklet merkezi vücude getirememesi; taarruzdan vazgeçtik, müdafaa halinde bile mevcudünü topyekûn küllî bir ifadeye kavuşturamaması, akıllara sığar işlerden değil. Üç yüz binlik bir kuvvetin, yirmişer ve otuzar binlik parçalar halinde kalelere sığınıp tatlı ekmek lokmalarına bölünmesi ve asla gerilerde okkalık bir külçe biriktirememesi, harp tarihine daima eğlenceli bir masal zevki hediye etmekte devam edecektir.

Yok eğer bu nisbette muhal ifade eden bir kumanda zâafı, ayni nisbette muhal ifade edici ferdî bir harp kabiliyetsizliğinden geliyorsa, yani inanılması lâzım gelen muhal ikincisiyse...

Demek İtalyanlara savaşlarda zafer değil, operalarda zafer marşı ibda etmek mukadder...

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

MUHTEKİR ESNAF

Bazı esnaf akıl ve hayale gelmiyecek ihtikâr ve hile şekilleri icat etmişler.

Tuhaf şey?. Akıl ve hayale gelmiyorsa, onların aklına nasıl gelmiş?.. O halde, aklı evvel olan muhtekir esnaf, dünyanın akıllı kâşif ve mucitlerinden daha üstün seviyeli, en meşhur ve namdar şairlerden daha çok geniş hayalli insanlardır.

Bu hale nazaran, onlara ceza değil, Nobel mükâfatı vermeli!

BERBERLER ÇOĞALIYORMUŞ!

Bir rivayete göre, İstanbulda, berber dükkânı çoğalıyormuş? Bunlar, erkek sakalından çok, kadın saçı kesiyorlarmış! Erkek sakalı kesmiye, artık pek lüzum yok.. Çünkü, onlar, sakalı çoktan ele verdiler. Eğer, sözlerini dinletmek için traş olmuyorlarsa, acırım.. Çünkü, nasıl olsa, dinliyen yok!

Kadınlara gelince: Mutlaka, akıllarının uzun olduğunu ispat için saçlarını kısaltıyorlarsa, yine beyhude zahmet!

Çünkü, onların aklıevvel olduğu artık hazin bir hakikattir!

BOB-STİL FİATLAR

Bir yeni şikâyet daha: Et fiatlarına esas tutulan cetveller gelişi güzel hazırlanmış!

Ha, şunu bileydiniz.. Et fiatlarını gösteren cetvellerin gelişi güzel hazırlandığı üstünden akıyor. Böyle, cebir muadelelerine benziyen, kesirli, buçuklu fiat olur mu?. Celep mi, toptancı mı kasap mı, herhangisi ise, fiatları alabildiğine yükselttiler. Biz, bu fırlayışa, kesrli, buçuklu bir şekil vermişiz, Fiat mürakabesi, bu mu, demektir?.

TRAMVAYCILARA KONFERANS

Tramvay idaresi, yolcuiara nâzikâne muamele yapmaları için, haftanın muayyen günlerinde vatman ve biletçilere konferanslar veriyormuş!

Tramvaylarda bu izdiham devam ettikçe bu konferansların müessir olabileceğine biz inanmıyoruz.

Mümkün olsa da, tramvay müstahdeminine konferans yerine, Eyüp sabri aşılansa!.

Acaba, Kapalıçarşıda satmıyorlar mı?..

AHMET RAUF

Kadıköy H. Paşa yolu

Sahil boyundaki caddenin asfalta tahvili kararlaştırıldı

Kadıköy ile Haydarpaşa garı arasında bulunan caddenin asfalta çevrilmesi hakkındaki tetkikler nihayet bulmuştur.

Sahil boyunda geniş bir kavis çizerek Kadıköyünü Haydarpaşaya birleştiren bu yolun lodoslu havalarda sahile çarpan dalgalarla ıslandığı tesbit olunmuş, gerek yolun mukavemeti gerekse sulardan masun kalması için bu kısma Haydarpaşadan itibaren döğme taş konulması da kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan bu mıntakadaki evlerin kanalizasyonu da sahilden denize aktığından bunun da kesilmesi ve bu mıntakada fos septikler yapılması kararlaştırılmıştır.

Nahiye Müdürlerinin terfii

Nahiye müdürlerinin terfihleri hakkında Dahiliye Vekâletince bir liste hazırlanmaktadır. Nahiye müdürleri bu listeye göre terfi edecekler ve alacakları sicil de terfilerinde esas tutulacaktır.

40 hakemin yarınki toplantısı

Yarın saat 15 de vilâyette 40 hakem toplanarak cuma günü şehrimizde yapılan büyük hava tecrübesinin kritiğini icra edecekler. İleride şehrimizde bir aktif tecrübe yapılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar hayvanları koruma cemiyetinin Şişlide Osmanbeydeki merkezini ziyaret etmiş ve bilâhara hayvan hastanesini gezmiştir.

★ Evvelki gece vefat eden vilâyet idare heyeti âzasından B. Ferruh Yazıcının cenazesi dün merasimle Lâleliddeki evinden kaldırılarak Şehitliğe defnolunmuştur.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Dün şehrimizden 600 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda Romanyaya pamuk, Macaristana deri ihraç olunmuştur.

★ Manifaturacılar birliği reisi Remzi Avundukun reisliğinde manifatura İthalât tacirleri birliğinden bir heyet Macaristana giderek pamuklu mensucat satın almak için görüşmeler yapacaktır.

★ Fiat Mürakabe Komisyonu dün toplanmış ve bir türlü halloluna mıyan et fiatları hakkında kasapların noktai nazarını dinlemiştir. Neticede kasaplar cemiyeti umumî kâtipliği perşembe gününe kadar bu hususta bir cetvel hazırlaması kararlaştırılmıştır. Peynir meselesi de dün tetkik olunmuş fakat karar verilememiştir.

★ Macaristan yoluyla İstanbul gümrüğüne 600 kilo çay gelmiştir.

★ Sanayi birliğinin yıllık toplantısı bugün saat 15,30 da yapılacaktır.

MÜTEFERRİK:

★ Prens Halim Alemdağındaki Baltacı çiftliğinde yetiştirdiği cins aygırlardan bazılarını aygır deposuna teberrü edeceğini vilâyete bildirmiştir.

★ Sarayburnu gazinosu yanında bulunan camlı salon poligon olarak kullanılmak üzere beden terbiyesi genel direktörlüğüne verilecektir.

HALK Felsefesi

Bitarat olmanın şartları

Bugünkü politika muvazeneleri içinde, şurası kat'î olarak muhakkak ki, Bulgaristanın vaziyeti hiç de huzur ,istikrar ve emniyet kokusu vermemektedir. Bu halden, şüphe etmemek lâzımdır ki, bizzat Bulgar milleti de müştekidir. Bulgaristanın tuttuğu yol nedir?.

Romanya gibi, kapılarını Alman kıt'alarına açacak mı?.

Bu suale evet cevabı verilemez. Bulgar milleti, şuurlu, müdrik ve herşeyden evvel istiklâline ve hürriyetine âşık bir camiadır. Ne dostluk ,ne ittifak perdesi altında, vatan topraklarını asla yabancı çizmeler altında çiğnetmeğe rıza gösteremez. Halbuki, zaman zaman, Bulgaristanın mihvere daha çok temayül ettiği hissedilir, vakit vakit, Bulgaristanın daha çok kendine geldiği görülür.

Şurası hakikattir ki, Bulgaristan, iddia olunduğu gibi, bugünkü badirede asla bitaraf değildir. Çünkü, bitaraf devlet şartları, bu değildir.

O halde, Bulgaristanın arzettiği statü nedir?. Bunun cevabını vermek pek kolay değil. Sulh ve dostlukla millî emellerini tatmin etmek yolunu tutan Bulgaristan, gönül arzu eder ki, bu sulh ve dostluk çerçevesinden dışarı çıkmak gafletini göstermesin. Çünkü, Bulgar milletinin selâmeti bu yoldadır. Bulgaristanın emniyet içinde olması, muhitine emniyet verir. Emin bir Balkanlar muhiti ise, bu mıntakada, sulhun garantisi olur. Olgun Bulgar cemiyetinin, akıl ve idrakten ayrılması için, ortada hiçbir sebep yoktur.

REŞAT FEYZİ

Maarif Vekilinin seyahati

Maarif Vekili Hasan Âli Yücelin cumartesi veya pazar günü şehrimize gelmesi beklenmektedir. Vekil o gün Üniversite Rektörü tarafından pek iyi derecede geçen talebelere verilecek çayda hazır bulunacaktır.

Şehrimizde Köpek Besliyenler Artıyormuş!

Evlerde beslenen süs köpeklerinden belediyece alınan vergilerin yekûnu bu yıl 655 liradan 1000 liraya yükselmiştir. Bu suretle köpek besliyenlerin arttığı anlaşılmaktadır.

Muhtelif Üniversite işleri

Üniversite dekanlar meclisi dün Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarın reisliğinde toplanmıştır.

Süleymaniye medresesinde 800 kişilik bir talebe lokantası açılacaktır.

Diğer taraftan bugün profesörler meclisi de Üniversitede toplanıp memlekette konferans verecekleri şeceklerdir.

Bir Yangın

Beyoğlunda Alyon sokağında Anadolu hanında kunduracı Panayot oğlu Yorginin 6 numaralı dairesinden bir yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

Günün meselesi:

Kundura fiatları tesbit edilemiyor

Bazı sebepler yüzünden yalnız kâr nisbeti konacak

Ayakkabı fiatlarının kontrolönü için bunlara sınıf sınıf fiat konulması lüzumlu görülmüş ve bu hususta tetkiklere başlanmıştı. Bu işle uğraşan alâkadarlar çok müşkülâtla karşılaşmışlardır. Çünkü makine ve elle yapılan ayakkabıları ayırmak icabettiği gibi elle yapılan ayakkabıların da işçilik farkını gözetmek lâzımdır. Bundan başka tabiatile kullanılan malzemede her ayakkabıcı da değişmektedir.

Bu sebepler yüzünden ayakkabılara azamî satış fiatı değil kâr nisbeti konacaktır. Kâr nisbetlerinde fabrikalar için başka ve elle yapılanlar için başka olacaktır. Bu hususta ayakkabıcılar cemiyetinden de malûmat istenmsitir. Cemiyetin teklifi ile alâkadarların varacakları neticeler komisyonda tetkik edilerek bir formül kararlaştırılacaktır.

Eski Estabalı Amire yerindeki faaliyet

Dolmabahçe stadyomunun yapılacağı eski has ahırlar binalarının yıkılması ve molozlarının kaldırılması tamamlanmıştır. Malzeme noksanlığı yüzünden stadın inşasına hemen başlanamıyacaksa da temellerin kazılmasına ve diğer bazı toprak işlerine girişilecek ve bunlar diğer malzeme temin edilinciye kadar tamamlanarak vakit kazanılacaktır.

Değirmenciler yine ekmeğe zam istedi

Değirmenciler belediye iktısat müdürlüğüne müracaat ederek ekmek fiatlarına zam yapılmasını istemişlerdir. İleri sürdükleri sebep Buğdayların Derincede teslim edilmesi ve nakliye masrafının fazla olmasıdır. Halbuki Derincede teslim muamelesi aylarca evvel başlamış ve o zamanda bu yüzden ekmeğe bir miktar zam yapılmıştı. Bu yüzden teklifin reddedilmesi beklenmektedir.

ADLİYE Ve POLİS

İki fotoğraf malzemesi ve tela muhtekiri mahkûm edildi

Bunlardan birinin dükkânı 1 hafta kapatılacak, diğer bir tüccar da beraet etti

Şehrimiz asliye 2 inci ceza mahkemesinde dün millî korunma kanununa muhalefetten mütevellit iki davaya bakılmıştır: Bu davalarla; dükkânında mevcut röntgen filimlerini kısmen satışa arzetmediği, kısmen de müşteriye fatura vermediği iddia edilen fotoğraf malzemesi taciri Saimin elli lira para cezası ödemesine karar verilmiştir. Fiat murakabe komisyonunun taiyn ettiği fiattan fazlaya elbiselik kıl telâ sattığı iddia olunan Zarifinin de yirmi beş lira para cezası ödemesi ve dükkânının bir hafta müddetle kapatılması karar altına alınmştır. Zarifiye bu malı toptan satarken fatura vermemekten muhakeme edilen Natan, beraet kazanmıştır.

İple boğulup gömülen kadın!

Kasımpaşada 6 yıl evvel işlenen bir cinayetin failleri birkaç gün evvel yakalanmışlar ve dün adliyeye verilmişlerdir: Bir ihbara göre altı sene evvel, Kasımpaşada Bahriye caddesinde 225 sayılı evde oturan bakkal Zekinin birlikte yaşadığı Fatma Nadideyi boğduğu ve cesedini çuval içerisine koyarak bahçeye gömdüğü öğrenilmiştir. Bahçe kazılmış, Fatma Nadidenin kemikleri çuval içerisinde bulunarak, morga gönderilmiştir. Zeki, dört sene evvel öldüğünden, şimdi yapılan takibat, büyük kardeşi İhsan ve Zekinin bir zaman birlikte yaşadığı bir kadın olan Münirenin kardeşi İbrahim Tayyar aleyhlerindedir ve bunlar cinayetten haberleri olduğu halde alâkadarlara ihbar etmemekle maznundurlar. Ayrıca İhsanın Zekiyi cinayete teşvik ettiği cihetinden de tahkikat yürütülmektedir. Diğer taraftan Münirenin de bu işi bildiği iddiası varsa da Münire bir müddet evvel ölmüş bulunmaktadır. Bakkal Zekinin, Fatma Nadideyi bir tahmine göre kıskançlıkla, bir tahmine göre de bu iki kadın arasındaki ortaklık mücadelesinin tesirile öldürdüğü tahmin edilmektedir. Cinayetin tavan arasında işlendiği, Fatma Nadidenin arkasından ip atıldığı ve kadının boynuna geçirilen iple boğulduğu neticesine varılmıştır.

SORGU

Yakalanan İhsanla İbrahim Tayyar, o zaman, Fatma Nadide birdenbire ortadan kaybolunca, Zekinin «o, Erzuruma, anasile babasının yanına gitti» şeklindeki cevabına rağmen, alâkadarlara bu tagayyüpten bahsettiklerini ileri sürmüşlerdir. Diğer taarftan, kadının öldürüldüğünü bilmedikleri yolunda ifade vererek, bu noktada ısrarla durmuşlardır.

Neticede birinci sorgu hâkimliği her ikisini de tevkif etmiştir.

Yeni deniz tarifeleri

Liman reisi Vekâlete izahat vermek üzere tekrar Ankaraya gitti

Evvelki gün Ankaardan dönen İstanbul mıntaka liman reisi Refik Ayantur dün akşam tekrar Ankaraya gitmiştir.

Anlaşıldığına göre, Münakalât Vekâleti deniz tarifeleri ve mevzuatları üzerinde geniş tetkikler yapmaktadır. Tetkikler sonunda bazı değişiklikler olmasına intizar edilmektedir.

Navlun tarifeleri üzerindeki tetkikler henüz bitmemiştir. Haricî ve dahilî vapur seferlerinin tanzimi üzerinde de meşgul bulunmaktadır.

Beden Terbiyesi Mükellefleri Arasında Müsabakalar Açılacak

Beden terbiyesi kanunu çerçevesinde kazalarda beden terbiyesi derslerine devam edecek mükelleflerin kayıtları tamamlanmış, her kaza dahilindeki spor teşekkullerine taksim olunan bu mükelleflere ait işler neticelendirilmiştir.

Diğer tarafta numum müdürlükçe yapılan bir tamimde, önümüzdeki spor mevsiminde kazalar arasında mükelleflerin iştirak edeceği müsabakalar bildirilmiş, eldeki programa göre hangi müsabakalara nekadar sporcu tahsis olunacağının bir liste ile umum müdürlüğe bildirilmesi istenilmiştir.

Kazazedelere Yardım Motörü

İstanbul mıntaka liman reisliği yeni sene bütçesine bir romorkör almak üzere tahsisat koymağa karar vermiştir. Büyük bir romorkör alınarak bilhassa fazla dalgalı zamanlarda denize çıkılarak kaza -(zedelere yardım yapmak temin edilecektir.

Keşan Hâkimini Davet

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

İstanbulda bulunduğu anlaşılan Keşan ceza hâkimi Osman Bahri Uzun Hasanoğlunun memuriyetimize müracaatının gazetenizle ilânını dilerim.

Bir türlü tevzi edilemiyen otomobil lâstikleri

Hariçten gelen otomobil lâstiklerinin resmî daireler arasında hangi nisbetlere göre tevzi edileceği hakkında henüz Vekâletten vilâyete emir gelmemiştir. Binaenaleyh gümrüklere gelmiş bulunan lâstikler emir gelinciye kadar tevzi edilemiyecektir.

Vekâlet bazı noktalar hakkında yeniden alâkadarlardan izahat almıştır. Malûm olduğu üzere gelen lâstiklerden ilk önce resmî dairelerin ihtiyacı temin edilecek ve ondan sonra Anadolu ve vilâyetimiz ihtiyaçları ayrılacaktır .

Havagazi Faciası Raporu Bir Türlü Gönderilemiyor!

Beşiktaşta geçen hafta bir hava gazinden zehirlenme vak'ası olmuştu. Havagazi şirketinin bir türlü raporunu belediyeye göndermediği görülerek dün Vali tarafından ehemmiyetle tahkikat yapılması makine şubesine bildirilmiş ve mezkûr şube müdürü B. Ertuğrul tahkikata başlamıştır.

DIŞ POLİTİKA

Sarsılan imparatorluk

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Tam elli sekiz senelik mesainin neticesinde kurulan İtalyan imparatorluğu, sekiz aylık tazyik karşısında temelinden sarsılmıştır. İtalya, 1870 senesinde millî birliğini kurduktan sonra, hem artmakta olan nüfusunu yerleştirmek, hem de büyük devlet rolünü oynıyabilmek için müstemleke siyaseti takip etmeğe başlamış ve ilk defa olarak da Tunus üzerine göz koymuştu. Fakat Fransa, biraz da Bismark'tan gördüğü teşvik ile Tunus'u işgal etti. Ve bu işgal, İtalya ile Fransa arasında bugüne kadar devam eden bir ihtilâfın başlangıcı oldu.

Bu elçabukluğundan muğber olan İtalya, kendisini 1882 senesinde Almanyanın kolları arasına attı. Ve üçlü ittifak kuruldu. İtalyanın müstemleke imparatorluğu kurmak yolundaki ilk teşebbüsü, Almanya ile ittifakı imzaladığı 1882 senesinde Kızıldeniz sahillerinde Assap limanına aske rihraç etmesiyle başlar. İtalya, Fransa ile anlaşarak temin edemiyeceğini anladığı imparatorluğu, bu defa Almanyaya dayanarak kurmıya çalışacaktı. Assab'ı hareket noktası olarak ele alan İalya, Eritreyi ve İtalyan Somalisini işgal etti. Fakat bundan sonra Habeşistanda giriştiği teşebbüs, hezimetle neticelendi. Fransanın gizli yardımile takviye edilen Menelik 1896 senesinde Adova'da İtalyanları mağlûp etti. Adova hezimeti, İtalyanın müstemleke siyasetinde bir dönüm noktası olduğu gibi, haricî politikasında da bir dönüm noktasını teşkil etti. Çünkü, Fransaya ve İngiltereye rağmen Afrikada İmparatorluk kurammıyacağını anlıyan İtalya, Almanyanın yardımından da hayal sukutuna uğrıyarak, iki demokrat devletle anlaşmak politikasını takip etmeğe başladı. İtalya, 1896 senesinden sonra Fransa ile bir seri anlaşmalar akdetti ki İngiltere - Fransa antantı kurulduktan sonra İngiltere de bu anlaşmalara iltihak etti. Bununla beraber, İtalya, üçlü ittifaktan da ayrılmadı ve nihayet 1914 harbine iştirak ederek Avusturyadan geniş topraklar aldı. Adriyatik denizini de bir İtalyan gölü vaziyetine irca etti.

Bundan sonra İtalyanın felâket devri geliyor. Ve bu, sönmek bilmiyen İtalyan istilâ hırsından ileri gelmiş değildir. Çünkü bu İtalyan hırsı, 1870 senesindenberi devam etmekte idi. Musolini'nin hatası, İtalyan haricî siyasetinin an'ane halini alan muvazeneli ve hesaplı gidişinden ayrılarak denizlere hâkim olan İngiltereye karşı cephe almasındadır. Gerçi buna Habeşistan meselesi âmil olmuştur. Ve bu sahadaki genisleme hamlesinde gördüğü mukavemet Musolini'yi Almanya ile ittifak imzalamıya sevketmiştir. Fakat 1914 harbinden evvel de İtalya Almanyanın ittifakına girmiş ve bu ittifak 1882 senesinden 1915 senesine kadar devam etmişti. Ancak 1914 harbinden evvelki ittifak, İtalyayı İngiltere ve Fransa ile iyi geçinmekten menetmemişti. 1882 ittifakı İtalya için bir diplomasi manevrasından ibaretti. Ve yeni İtalya için de yeni Alman ittifakının ayni rolü oynıyacağı tahmin ediliyordu. Başka türlü hareket etmek, İtalyaya İmparatorluk temin eden fevkalâde elverişli bir stratejik vaziyeti feda etmek demek olacaktı. Esasen bu stratejik vaziyet İtalyaya bütün Habeşistan'ı ve Arnavutluğu temin etmiş olduğu gibi ayni yol üzerinde yürüdüğü takdirde daha büyük menfaatler temin etmesi de mümkündü.

Böyle olacağı yerde şimdi ne olmuştur? Elli sekiz senede kurulan imparatorluk sekiz ay içinde erimiştir. Afrikadan gelen haberler, Libya mağlûbiyetinin bir askeri hezimetten daha şümullü bir hâdise, büyük ölçüde bir bozgun olduğunu anlatmaktadır.

Gazet de Popolo gazetesi, İtalyan halkını en kötü âkıbete hazırlamak için olacak, bütün imparatorluk İngilizlerin işgali altına geçse bile İtalyanın vaziyetinde bir değişiklik bahis mevzuu olamıyacağını yazmaktadır. Bunlar, bir imparatorluğun nasıl kurulduğunu bilmezlik ifade eden çocuksu sözlerdir. Bununla beraber, İtalyan gazetesinin sözlerinde bir hakikat var: Bugünkü şartlar altında İtalya kendi vaziyetinde bir değişiklik yapmak istese de buna kadir değildir. Ve bu noktadaki ihtiyarı her gün biraz daha elinden çıkmaktadır.

Son Telgrafın Edebî Tefrikası: 19

BİLLÛR KÖŞK

BÜYÜK AŞK ROMANI

SELÂMİ İZZET

Alemdağında yere bir örtü serdiler, yiyeceklerini hazırladılar. Bütün çantalar boşaldı. Afife bağdaş kurup otururken içinden: «Canı isterse dedi, kendi bilir!..»

Afifenin yanına Şefik oturmuştu. Afife artık neş'eliydi, boyuna gülüp söylüyor, Şefikle konuşuyordu. Şefik böyle bir saadete eriştiği için sevincinden uçuyordu. Ekmek veya tabak alırken kazara genç kızın eli eline değince göğsü kabarıyor, kalbi çarpıyordu.

Ne yazık ki, çabuk yemek yediler. Günler kısalmağa başladığı için fazla da oturamadılar. Esasen oturmak yürüyüş hamlesini keserdi. Tekrar yürüyecekler icin çok dinlenmek çok yorulmaktır...

Yola çıktılar. Biraz sonra Şefik:

— İçimizde güzle sesli olan bir şarkı söylese!.. dedi.

Afife derhal Guno'nun barkarolunu söylemeğe başladı:

Söyle bana güzel kız
Gitmek istediğinyeri?
Yelken kanat geriyor
Rüzgâr esmek üzeredir...

Şefik can ve gönülden dinliyordu; bu musiki sihirli bir musikidi, her mısrai alkıslıyordu.

Afife susunca Âdem:

— Eğer dedi ben şarkıya başlarsam bir kilometre uzağa kaçarsınız, bunun icin benden paşi

Faika Şubertin serenadını söyledi.

— Sıra sizde Dayı!

Dayı dudak büktü:

— Haydi efendim dedi, bütün bunlar alafranga... Ben size bir türkü söyliyeyim de musiki nedir görün...

Ve gür bir sesle başladı:

Bugün ayın on dördü,
Kız saçını kim ördü?
Ördüyse efem ördü,
Ay karanlık, kim gördü?..

Davudi sesi, vadilerde ürpere ürpere ufuklara yayılıyor, öte tepelere çarparak yankılar uyandırıyordu.

Dayı şarkısını bitirdikten sonra Halis Âdem:

— Ayni yoldan dönmiyelim, şu yamacın öte tarafında kestirme bir pateka var zannederim.

Dayı:

— Zan ile yola çıkılmaz diye itiraz etti; hava da bozuyor. Geceden evvel belki yağmur başlar.

Bu civarda yanlarından geçen bir köylüye Âdem sordu:

— Şu yamaçta Karadeniz şosesine çıkan bir pateka var mı?

Köylü:

Köylü:

— Var dedi. Var amma çok bozuktur.

Âdem sevindi:

— Ben size var demedim mi?.. Haydi bakalım, bizim için düzgün yol yoktur. Her yerde yürünür ve her yerden geçilir. İleri marş!.

Halis Âdem, dar bir boğaza doğru yürüdü. Peşini takip ettiler. Bir müddet kayalık ve taşlık yerlerden geçtikten sonra düz bir yeşilliğe çıktılar. Hepsinin keyfi gelmişti. Hafif meyilli çayır bataktı, kuru tümseklere bakarak ihtiyatlı yürümek, ihtiyatlı basmak lâzımdı. Pertev Dayı ile Faika, böyle yollara alışık bir eda ile, oradan oraya sıçrayarak önde yürüyorlardı; çamura, batağa aldırış etmiyorlardı. Bu yolu teklif eden adam da yiğitliğe halel vermemek için keyifli görünüyordu. Başına ilk defa böyle birşey gelen Afife arkada kalmış, çamura batarak önde yürüyenlerin haline hayretle bakıyordu. Bunun farkına varan Şefik geri döndü, kızın koluna girdi. Afife kâh kayarak, kâh sürçerek, kâh sıçrayarak, Şefikin koluna yaslanarak yürümeğe çalışıyor, gülüyor:

— Ne beceriksizim ben!.. diyordu.

Genç kızın kolunu kolunda duyan, bu ince, narin kolun harareti-ni hiseden Şefik:

— Hiç de değil diye cevap veyordu; ilk sefer için çok mükemmel yürüyorsunuz!..

Ve sesi hafif titreyerek ilâve ediyordu:

— Çekinmeyiniz, koluma asılınız, sıkı tutunuz..

Böyle bir hayli yürüdüler, fakat önlerine dereleşmiş bir ırmak geldi. Afifenin cesareti kırıldı:

— Dünyada buradan geçemem!

Yol kötüledikçe Şefiğin cesareti artıyordu:

— Hiç korkmayınız dedi.

Afife sözü kesti:

— Nekadar yardım etseniz nafiledir... Karşıya sıçrayamam ...

— İzin veriniz de sizi kucağıma alayım.

Afife tereddüt etti, kulaklarına kadar kızardı:

— Ben çok ağırım dedi, altmış kilodan fazlayım... Hem buna cesaret de edemem...

Şefik ısrar etti:

— Rica ederim izin veriniz... Artık geri dönemeyiz!

Afife başını kaldırdı, suyu aşıp yukarı çıkan Pertev Dayı durmuş, alay eder gibi uzaktan onlara bakıyordu. Dayının bu müstehzi tavrı Afifeyi harekete getirdi:

— Peki dedi, bir tecrübe edelim!

Şefik sevinçle kızın belinden bir kolile kuşak aldı, öbür kolunu dizlerinin altına atıp Afifeyi kaldırdı. Sonra hiç çekingisiz suya daldı:

— Tüy gibisiniz!

Bir an gözlerini kapamış olan Afife gözlerini açtı ve Şefik ile göz göze geldi. Şefiğin gözlerinde heyecanlı bir alev parlıyordu... Bu alevlerin arasında derin bir hayranlık ifadesi yanıyor, bütün hissiyatını meydana koyuyordu.

(Arkası var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Amerikanın Yardımı..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Harbin türlü hareket ve faaliyetlere yol açan bir âmil olduğunu söylemek malûm bir keyfiyeti tekrar etmek olacak.. Fakat şimdiki harp anlattı ki müdafaa ve taarruz vasıtaları oldukları halde kalamıyorlar. Hepsinin geçirmekte olduğu bir inkişaf ve tekâmül safhası vardır. Bunun da en yakın misalini ağır, büyük bombardıman tayyarelerine dair devam eden bahis izah etmektedir.

Amerikadan İngiltereye gönderilen «uçan kale» lerin harpte müessir ve kat'i neticeyi almakta ne kadar mühim bir rol oynıyacağı erbabınca kaç zamandır uzun uzadıya tetkik edilmekte, bunun etrafında münakaşalar olmaktadır. İngilizlerin, Amerikalıların askerlikle, havacılıkla, denizcilikle meşgul mecmualarında, gündelik gazetelerinde uçan kaleler için kaç aydır verilmiş sütunlar, aylır gibi değil. Aylarca evvel çılan bu bahsin başlangıcı malûm: Amerikada yapılan bu hava kalelerinin İngiltereye gönderilmesi için Amerika efkârında bir cereyan başgöstermişti. Çok geçmeden filiyat sahasına geçildi. Sonradan öğrenildi ki Amerikalılar hakikaten bunları İngiltereye yollamakta, yapılır yapılmaz, hiç vakit geçirmediler. Anglo Sakson âleminde bu bahis etrafındaki neşriyattan öğrenildiğine göre uçan kalelerle Amerikalıların âşinalığı yeni değildir. Hattâ bunlardan 30 kadarı varmış ki biçim itibarile eskimiş nazarle bakılmaktadır. Bunlar satılarak alınan para ile yenilerini yapmak düşünülmüştür. Görülüyor ki işin ameli cihetleri hiç gözden kaçırılmamıştır. Amerikalılar bunları İngiltereye verirkele kendi hazırlıklarını hiç sekteye uğratmış olmuyorlar.

Tatbikat bunların tesirlerini, elde edilecek neticelerin şümulü nasıl göstererektir. Erbabının dediğine göre bu cesim tayyarelerin ilk uçuşlarında kullanılması düşünülmüştür. Almanlara, İtalyanlara cevap vermek üzere bunların Almanya ve İtalya üzerine gönderilmesi çok müessir olacağı hesap edilmiştir. Bu harpte kaç aydanberi edilen tecrübeler göstermiştir ki gece akınları gerek Alman ve gerek İngiliz tayyarecilerinin işini daha kolaylaştırmaktadır. Geceleri bombalarını boşaltarak işin gündüzden nisbeten daha kolayca sıyrılmak mümkün oluyor.

Böyle uçan kaleler biçimindeki cesim tayyarelerin kullanılması 30,000 kadem yükseğe kadar çıkmak imkânını vermektedir. Hem de bütün bomba yükü ile yükselmek kabil oluyor. Uçan kalelere karşı öbür tarafın yapacağı takip hareketi akim kalabilmektedir. Çünkü kaleler o cesametlerile, ağırlıklarile beraber sür'atlerine hiç halel getirmiyorlar.

Neşredilen malûmata göre Amerika ordusunun hava kuvvetleri arasında sonbaharda 59 uçan kale vardı. Lâkin 4 günde böyle bir kalenin yapılması Amerika'daki tezgâhlar için mümkün olabilmektedir. Her uçan kale bütün ağırlığı ile 20 ton sıkletindedir. Kendini müdafaa için de muhtelif

Almanlar bombardıman tayyarelerile kat'î neticeyi almak mümkün olacağını zannetmişlerdi. Anglo Saksan âlemi bunda da üstünlüğünü almış oluyor.

yerlerinde 5 makineli tüfeqi vardır. Yukarıda dendiği üzere bu tayyarelerin evsafı Anglo Sakson âleminde muhtelif neşriyata yol açtığı gibi İngiliz mütehassısları da uçan kalelerin bu müdafaa tertibatı pek de korkunç olmadığını söylemişlerdir. Fakat bu tertibatı daha ileri götürmek, müdafaa silâhlarını arttırmak mümkündür.

Söylemeğe hacet yok: Harp, kullanılan silâhların, müdafaa ve taarruz vasıtalarının tesirlerini tatbikat ile ölçtürmektedir. Onun için Amerikalıların bu cesim tayyarelerinde daha nelere lüzum olduğunu harekât gösterecektir.

İngilizlerin dediğine göre Almanlar da bu cesim tayyarelere bakarak onlar kadar veya daha küçük bir takım bombardıman tayyareleri yapmayı düşünecektir.

Zaten Alman tarafı harbin başlangıcında şu fikri beşliyordu: Harbin kat'i neticesini bombardıman tayyareleri ile elde etmek mümkün olacaktır. Almanyanın gerçi İngiltereye karşı koyacak deniz kuvveti yoktur; fakat İngilterenin malik olmadığı hava kuvvetleri sayesinde Almanlar İngiliz donanmasını vurarak felce uğratabilecektir. Ondan sonra iş kolay.

Halbuki vekayi böyle çıkmadı. Çünkü İngiliz donanması mağlûp edilemedi. Fazla olarak Alman hava kuvvetlerine karşı Anglo Sakson tesanüdü üstünlüğü de temin etmektedir.

İngiliz mütehassısları uçan kalelerin kullanılması Almanlar tarafından büyük bombardıman tayyarelerinin kullanılmasına karşı bir cevap teşkil ettiğini söylüyorlar.

Ellerde çıkan beyaz lekeler

En ziyade genç bayanlara, hem de en çok esmer güzelliklerine «musallat» olan bir cilt hastalığı vardır ki, buna «Vitigliyo» derler. Bu hastalık cilt üzerinde beyaz leke ile başlar. Bu beyaz lekeyi cildinin üzerinde gören kadın elbet üzülür.

Beyaz leke yuvarlak veya yumurta şeklinde olur. Yahut muntazam hiçbir şekle benzemiyebilir. Sayısı da belli olmaz. Vücut üzerinde musallat olduğu yerlerde başka... Fakat en ziyade ellerin üzerinde, bileklerde, kollarda, boyunda, yahut vücudün kapalı yerlerinde zâhir olur. Yüzde olması pek nadirdir.

Onun için Vitigliyo lekelerini eldivenlerle ve dekolte olmıyan elbiselerle çok defa örtmek mümkündür. Zaten örtülse bile, esmer bir cilt üzerinde ayni zamanda sarı kordelâya mahsus olan beyaz rengin de bulunması, her esmere nasip olmıyan bir imtiyaz sayılmalıdır.

Vitigliyo'nun en ziyade bayanlarda bulunması kadınların başlıca guddeleri olan yumurtalıklara tiroid guddesinin bozulmasından ileri geldiği içindir. Bundan dolayı kendilerinde Vitigliyo bulunan kadınlarda hemen daima yumurtalıkla tiroid guddesinde düzgün

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bir Bire

Meğer, ne hale düşmüşüz?

Güneş aydınlık verir mi?. Eğer böyle bir sual üzerinde münakaşaya girenleri görürseniz, derhal, onların timarhanelik kaçık olduğuna hükmedersiniz. Yahut ta, onlar, birer zavallı, birer budala, ve yahut, birer terbiyesiz, birer küstahtırlar.

Bazı gazetelerden öğreniyoruz ki, meğer, ortada bir de gramer münakaşası varmış. Sual şu:

Gramer lâzım mı, değil mi?. Bu sualin, güneş aydınlık verir mi cümlesinden hiçbir farkı yoktur.

Eğer, hakikaten böyle bir münakaşa yapacak hale düşmüşsek, başımızı iki avucumuzun arasına alıp düşünmleiyiz:

Meğer, biz ne hale gelmişiz?.

Grameri inkâr etmenin neticesi işte meydanda.

Halâ, böyle bir mevzuu münakaşa etmek çok hazindir.

Her şeye lâtife sığar; fakat, dil bahsine asla espri karıştırmamak lâzımdır.

Bugün, liseden mezun olanların çoğu, isimle sıfatı ayırt edemiyor. Ve söylediğiniz zaman gülüyor, omuz silkiyor.

BURHAN CEVAT

Sehrimiz İçin Basraya Yeniden Lâstik Gelmiş

Alâkadarlara gelen malûmata göre, Basraya şehrimiz piyasası için 2500 otomobil lâstiği gelmiştir. Lâstikler de bugünlerde trenle şehrimize gelecektir.

DOKTOR DİYOR KI

Ağız Bahsi

— 1 —

Hepimiz biliriz ki, vücudümüzde sıhhatine en çok dikkat edeceğimiz ağzımızdır. Ağzımız diş ve diş etleri ile gayri müsavi iki kısma ayrılmıştır. Bir kısmı pek dar olarak dudaklarla dişler arasında mahsur ve diğeri daha geniş olarak kezalik önden dişler ve geri taraftan bademcikler ve boğaz ile ve üstünden damak ve alttan dil ve yan taraflardan yanaklarla muhttır.

Ağzımızın birçok hizmetleri vardır. En mühimmi hiç şüphesiz gıdamızdır. Henüz süt emen çocuklarda bir tulumba gibi emme kuvveti ile sütün memeden ve yahut emzikten massolunmasına hizmet ettiği gibi, sonradan salya karıştırmak suretile yemek yemelerne hizmet eder.

Ağıza alınan maddelerin bir müdet ağızda kalması lâzımdır. Çünkü bu maddelerde mevcut şekerli ve nişastalı maddelerin ağızdan ifraz olunan salya ile muamele görmesi lâzımdır. Bu da hemen hemen bir hazma muadil olacak derecede kuvvetli bir muameledir. Çünkü salyanın terkibinde bulunan pityalin nişastalı maddeleri diyastez haline getirir.

Ağız sıhhati hakkındaki bu bahsimize devam edeceğiz.

MAHKEMELERDE:

Altı katlı apartmam alayım derken...

25.000 lirasını kaptırıp elleri böğründe kalan kadın ne diyor?

Maznunumuz eli kelepçelidir. Müteaddit sahtekârlık ve dolandırıcılıklardan sabıkalıdır. Giyimi kuşamı, kalibi kiyafeti yerindedir. İlk bakışta insan bir sahtekâr veya dolandırıcı değil, bir tacir, bir komisyoncu, hattâ bir müteahhit karşısında olduğunu zannedebilir. Bir de suç ortağı var amma, o berikinin yanıda solda sıfır..

Maznunumuzun iki davacısı vardır: Yaşlıca iki kadın...

Birinci davacı anlatiyor:

— Anadoluda, babamdan kalma Havacık çiftliği vardı. Yarısı üvey evlâtlarıma hisseliydi. Yüz yirmi bin liraya sattık. Ben, altmış bin lira hissemi alıp kenara çekildim. Bu ölümlü dünyada paranın üzerine oturup da bekçilik edecek değilim ya... Gözlerimi yumarsam, kimim yok, kimsem yok, kassama kalacak... Amma, hazıra da dağlar dayanmaz... Oturup yiyeceğime, irat alayım, hem iradın çekip çevirmesile avunurum, hem de parayı üretirim dedim. Evvelâ Adada bir köşk aldım. Yazları hem kendim otururum, hem kiraya veririm diye... Sonra Asmaaltında on beş bin liraya bir mağazanın yarım hissesini alıyordum. Defteri hakaniye gittim. Mağazanın hissedarı takriri verdiği gündü.. Orada bu adama rasladım.

— Hemşire dedi. Benim Sıraservilerde bir apartımanım var... Kırk bin liraya yaptırmıştım.. Şimdi daha da fazla eder. Sıkıştım, para lâzım, otuz bine, hattâ yirmi beş bine de satarım.

— Göreyim... dedim.

Beraberce kalkıp Taksime çıktık.. Sıraservilerde, altı katlı kocaman bir apartıman gösterdi.

— İşte bu, dedi. Amma, içindeki kiracılar satıldığını istemiyorlar. Çünkü ,bir katında altmış liraya oturuyorlar. Başkası alırsa pahaya çıkaracak diye güçlük gösteriyorlar .Her kattan altmışar liradan ayda üç yüz altmış lira sağlam para.. Banyosu, hamamı, hava gazisi, herşeyi tamam...

Ne bileyim? Kılığına kıyafetine parmağındaki yüzüklere, elindeki altın bastona kandım da hiç şüphe etmedim. Binayı gözüm tuttu.

— Peki, dedim. Görmeden alırım. dedim. Sonra da döndü ve dedi ki:

— Hemşire... Ben tüccarım. Şimdi işlerim biraz bozuk... Paraya ihtiyacım var. Gel seninle başka bir hesap yapalım... Ben sana yirmi beş bin liraya apartımanı aputik (ipotek olacak) edeyim. Bu parayı ödeyinciye kadar, ayda üç yüz altmış lira kirayı sen al... Ödeyince apartımanı geri alırım. Ödeyemezsem, takrir verir feraq ederim.

— Ona da peki, dedim.

Ertesi günü, bir vapurile Kadıköyüne geçtim... Köprüde buluştuk; öyle sözleşmiştik.. Beraber pangaya gittik. Ben paramdan yirmi beş bin lira aldım. Çıktık, Balıkpazarı tarafında bir hana gittik. Amma neredeydi, şimdi gitsem bulamam.

— Burası neresi birader? dedim.

— Bu, motördür, motör dedi.

— O da ne demek? diye sordum.

— Ne demek olacak?. Kâtibiadil dedi.

Neyse, orada bir odaya girdik. İçeride şu öteki adam oturuyordu. Biz girince ayağa kalktı..

— Buyurun efendim, dedi. Uzatmıyalım, birşeyler yazdılar, çizdiler, bana da bir kâğıtlara parmağımı bastırdılar, apartıman aputik oldu» dediler. Bu apartımanın senetlerini çıkarıp bana verdi. 25,000 lirayı da tıkır tıkır aldı. Haram olsun, gözüne dizine dursun. Sonradan öğrendim ki, senetler sahte imiş.. Bu da, ne motörmüş, ne birşey.. Basbayağı bir adammış.

Ben önce bilmiyorum.. Ay başında, hem kiraları alayım, hem de şöyle bir apartımanı daha yakından alıp gözile göreyim diye gittim... Meğer apartman bir hristiyanın değil miymiş... Onu duyunca, taşların üzerine yığılıp kalıvermişim. Birşeycikler demem, Allahından bulsun... Paramı isterim.

Birinci davacı oturdu.. İkinci davacı kalktı. Şimdi o anlatıyor:

— Ah! Beni de çayır çayır, Marmara çırası gibi yaktı bu... Ben de Defterhanede rasladım. Rahmetli efendiden kalma, Etyemezde, çürük çarık üç evim vardı. Onları satıyordum. Hani, Allah saklasın yangını var, zelzelesi var diye sattım da, aklımsıra, yanmaz yıkılmaz bir şey alacağım... Bu şeytan Defterhanede karşma çıktı. Söyledi de söyledi... Aklımı çeldi... Ağzımdan girdi, burnumdan çıktı.

— Sana istediğinden âlâ, yanmaz yıkılmaz bir dükkân satayım. İki bin lira ver de hayrını gör... Ayda kırk lira al... Yan gel... Bana da ömrün oldukça dua et. İşte senetleri de burada... dedi. Cebinden bir kâğıtlar çıkardı... Benim okumam yazmam yok... Hemen oracıkta aldığım iki bin lira bir ev parasını elimden aldı... Kâğıtları senet diye elime tutuştırdu. Bir odalara girdi çıktı.. Meğer hepsini düzen yaparmış.. «Sen burada bekle, ben şu muameleyi yaptırayım.» dedi. Gidiş o gidiş. Koydunsa bul... İki bin liracığım çağıra bağıra gitti. Elim böğrümde, kala kaldım. Sonra tutuldu amma, kaç para eder?. Paraları yiyip bitirmiş. Rahmetli efendi paraları haramla da kazanmadı, elinin emeğile kazandı amma, eeey, kim bilir?. Zehir zıkkım olsun... ne diyeyim?.

İkinci davacı da oturuyor.. Maznun kalkıyor. Kadınların ikisini de yukarıdan aşağıya süzüyor, süzüyor... Sonra:

— İkisini de ne gördüm, ne tanırım, ne bilirim, ne de on paralarını aldım. İkisi de ya uyduruyor, ya başka birisi dolandırdı bana benzetiyorlar. Hem nerede bu bolluk? Biri görmeden, anlamadan, dinle-

(Devamı 6 ıncı sayfada)

HALK SÜTUNU

Evlenmek istiyenler, iş ve işçi arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İş ve işçi arıyanlarla herhangi bir müşkülü /olan okuyucularımızın mektupları bu sütunda muntazaman ve meccanen neşredilecektir. Gazetemizin doktor ve avukatı da sorulanlara cevap vereceklerdir. Ciddi izdivaç teklifleri de bu sütunda parasız neşrolunacaktır.

İzdivaç Teklifleri

★ 26 yaşındayım oldukça yakışıklı aslen Yugoslavyalı bir gencim Halı hazırda İstanbulda, sıhhî müesseselerin birinde 25 lira maaşla çalışmaktayım. İstikbalimden eminim. Hiç kimsem yoktur içki kullanmam. Süse düşkün olmıyan temiz bir aile kızı ile meşru bir yuva kurmak istiyorum. Taliplerimin kız veya dul olması mevzuubahs değildir. Son Telgraf Halk Sütununda (H. Köprülü) rumuzuna mektupla müracaatları.

★ 41 yaşında ve memurum. Evvelce ayrıldığım ailemden iki de çocuğum var. Fakat bunlar annelerinin yanındadır. Ahlâkım mazbuttur. İşret etmem. Oyun bilmem. Aylık kazancımla orta halli bir yuva kurmak tasavvurundayım. Aradığım şartlar:

Laakal orta tahsil görmüş, dikiş ve biçki ile ev işlerini bilir, cüz'i iradı ve tercihan bir de evi olan bir bayanla tanıştıktan sonra evlenmek istiyorum. Arzu edenler Son Telgraf Halk Sütunu «C. E.» rumuzuna içinde bir de fotoğrafları bulunan bir mektupla tekliflerini bildirsinler. Anlaşılamadığı takdirde resim ve mektuplar iade edilecektir.

★ 25 yaşındayım. Resmi bir müessesede 75 lira maaşla çalışıyorum. 1,70 boyunda kumral saçlı, nâzin yapılıyım. Gözlerim yeşille mavi karışıktır. İçki ve sigara kullanmam. Ciddi ve dürüstüm. Evlenmek istediğim bayanda şu evsafı arıyorum:

Orta boy ve güzellik. Koket olmamak. Biraz ev işi bilmek.. Orta halli veya fakir bir aile kızı olmak.

Bu evsafı haiz olanlardan istiyenler Son Telgraf Halk Sütunu (B. D. K.) rumuzuna mektupla müracaat etmelidir. Bir de fotoğraf gönderilmesi lâzımdır. Uyuşulamıyanların resim ve mektuplarını iade ederim.

★ 26 yaşında, 1,65 boyunda, ayda doksan lira ücretli bir san'atkârım. Şimdi devlet fabrikalarından birinde ustabaşıyım. Tipim sarışındır. Alkollü içkilerle başım hoş değildir. Yirmi bir yaşlarında, temiz bir aile kızıyla evlenmek arzusundayım. Talip olacakların sarışın veya esmer olması ehemmiyeti haiz değildir. Evime bağlı, çocuk yetiştirmiye de düşkünüm. Arzu edenlerin Son Telgraf Halk Sütunu vasıtasile K. Y. rumuzuna mektupla şartlarını ve arzularını bildirmelerini rica ederim.

Gelen Mektuplar

Bayan S. G: Ankaradan — Bayan Utangaç: Byük postaneden üç tane, Galatadan bir tane — Hukuk mezunu: Seyyar postadan — Bayan Martı Deniz: Dün mektuplarınızı aldırdıktan sonra Pangaltı ve Paşabahçeden gelmiş — Bayan Hotoz: Dün mektuplarınızı aldırdıktan sonra Büyük postane ve Beşiktaştan gelen — Bay İ. A. Ü; Kadıköyünden — Bayan Ş. K. B: İzmitten, Yeniköyden — Bay S. S: Kadıköyünden, Selimiyeden — Bayan Uygur: Dünkü mektuplarınıza ilâve olarak Beyoğlundan — R. Toycan: Dünkü mektuplarınıza ilâveten Topkapı, Aksaraydan — Sonsöz: Beyoğlundan — Açıksöz: İzmitten — B. B. Y: Dünkü mektuplarınıza ilâveten ikisi Beyoğlundan, Fatihten, posta damgası okunmıyan, ikisi büyük postaneden, ikisi Beyazıttan, Galata, Beyoğlun ve Beykozdan — Bay Hoş: Galatadan — Bayan 28 Nermin: Galatadan, Fatihten, Beyoğlundan, Büyük postaneden, Veznecilerden, Tophaneden taahhütlü — A. H. E: Büyükçekmeceden — Bayan Şirin: Dün mektubunuzu aldırdıktan sonra posta damgası okunmıyan — Bayan Nesrin A: Matbaaya bırakılmış mektuplarınız vardır. Her gün saat 15-19 arasında aldırmanız rica olunur.

MÜHİM NOT: Üç gün içinde aldırılmıyan mektuplar sahiplerine iade edilmek üzere ilân olunacağından sür'atle aldırılması ehemmiyetle rica edilir.

Aranılan İşçiler

Eskişehir şeker fabrikasına frezeci, tornacı, tesviyeci, dökümcü ustaları aranmaktadır. Talipler mezkûr fabrikaya müracaat etmelidirler.

Devlet Demiryolları idaresi 9 uncu işletme müdürlüğü imtihanla 1 ortamektep veya lise mezunu daktilo memur aramaktadır.

Elektrik, tramvay ve Tünel idaresi atölyelerinde çalıştırılmak üzere 9 tesviyeci, 3 saraç, 5 kaldırımcı ustası aranmaktadır. Taliplerin Beyoğlunda Tünel meydanında Metro handa idarenin zat işleri müdürlüğüne müracaatları icap etmektedir.

Şişli çocuk hastanesinin 45 lira aylık ücretli marangozluğu münhaldir.

BİR HİZMETÇİ ARANIYOR

Bekârım. Mesleğim; «İlk tedrisat müfettişliği» dir. Ev işlerinden anlar 35-40 yaşlarında hizmetçi bir bayan arıyorum. Göçmen ve zelzele felâketzedeleri tercih olunur. Gebzede helvacı Adem elile Recep.

Bir dişçi kalfası aranıyor

1338 doğumluyum 933-934 senesinde ilk mektebimi bitirdim ve 40 senesine kadar diş tabipleri ile çalıştım. Burada kimsem olmadığı için iş de bulamadım. Kalfa arıyan doktorlarımız varsa Son Telgraf gazetesi Halk Sütununda Seyfettin Akar ismine yazmaları.

GÜNÜN TENKİDİ

Kadınlar hangi günleri uğursuz sayarlar

Kadınların Salı ve Çarşamba günlerini uğursuz sayarak dışarı çıkmamaları, tramvayların izdihamında, âdeta kendisini hissettiriyormuş! Bütün mizah muharrirleri şimdi, Salı ve Çarşambayı ele doladılar, habire yazıyorlar.

Bence, bayanlarımızın, Salı ve Çarşamba gününü uğursuz saydıkları iddiası doğru değildir. Eskiden kadınlarımız, günleri şöyle ayırmışlardı:

Perşembe çamaşır yıkanır, Cuma dikiş dikilmez, ortalık süprülmez, Cumartesi çarşıya çıkılır veya gece yatısı misafirliğine gidilir. Bir kısmı Pazarı orada geçirdikten sonra Pazartesi günü dönerler. Pazar günü gezme günüdür. Pazartesi sabahı, gece yatısı misafirliği dönüşü başlar. Salı istirahat günüdür. Çarşamba, dikiş, yama, ütü ve temizlik günüdür.

Salı ve çarşamba, aynı zamanda, mahalle komşusu misafirliğine gidilir. Bu iki günde Mahmutpaşa, Kapalıçarşı esnafı sinek avlar.

İşte, haftanın günleri vaktile böyle taksim edilirdi. Yalnız, uğursuz sayılan hâdise şudur: Çamaşır, ya mutlaka Perşembe ve yahut pazartesi yıkanır. Başka günler çamaşır yıkamak uğursuz telâkki edilir. Uğursuz sayılan diğer hâdise de Cuma günü dikiş dikilmesidir. Eski inanışlara göre, Cuma günü dikiş diken, sonunda fukaralığa ve sefalete düşer.

Sırası gelmişken, eski kadınların uğursuz saydığı diğer hâdiselerden de bahsedeyim: Evin kadını ortalığı süpürürken, süpürge herhangi bir insanın ayağına dokunmamalıdır. Dokunursa, süpürgenin üstüne bir kere:

— Tuu! Demek lâzımdır.

Keza, gece aynaya bakmak, makası açık bırakmak uğursuzdur. Ekmek bıçğını ele alırken de, bir kere üzerine doğru :

— Tuu! Demek lâzımdır.

Bıçağın elden ele verilmesi de uğursuzdur. Bıçak masanın üstüne konacak, yeni alacak insan, bıçağı oradan alacaktır. Gece mangala veya sobaya elma kabuğu atılmaz. Eğer atılırsa, elma kabuğunun dümanı, Zümrüdü Anka kuşunun yavrusunun gözüne kaçar, ve hayvanın gözünü sulandırır. Binaenaleyh, gece, elma kabuğunu mangala atanın da gzöü yaşarır, ağlar, yani, başına türlü felâketler gelir.

İşte, eskiden, kadınlarımızın uğursuz saydıkları hâdiselerden, derhal aklıma gelen birkaç tanesi..

R. SABİT

Birimizin Hepimizin DERDİ

Kahvede "50" kuruşa çalgı dinlenilir mi?

Okuyucularımızdan B. Hüseyin Remzi Bulaklı yazıyor:

Pazar günü gündüz Sirkecide kıraathaneye gittim. Malûm ya: Pazar günleri saat ikiden altıya kadar alaturka saz var. Fakat saz olmadı- zaman yedi buçuk kuruş olan meşrubatın saz başladıktan sonra «50» kuruş» olması biraz fazla gibi göründü bana...

Meselâ yirmi beş kuruş olabilirdi. On yedi buçuk fark pekâlâ idare eder. Galiba belediyenin böyle bir emri de vardı.

Bâhusus bu farkı sokaktan görünecek şekilde cama koymak lâzımken içeride duvarda bile tarife olmayıp yalnız saat ikiye kadar meşrubat yedi buçuk kuruş yazılıdır. Belediye iktısat müdürlüğünün nazarı dikkatini celbetmenizi rica eylerim.»

EDEBÎ ROMAN: 43

Sen de Seveceksin!

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

—Hâdiseleri ne kadar da kolay- ve sür'atle biribirine bağlıyorsunuz, hanımefendi..

Firdevs, noktai nazarında ısrar etti:

— Hakikat de muhakkak ki bu- nelerinize kapıldınız, mantığınızı kullanmal ettiniz.

Salih:

— Pek de öyle değil hanımefendicğim..

Diyerek devam etti:

— Huzurunuz cidden beni müşkül vaziyette bıraktı. Fakat, sizin buraya kadar zahmet ihtiyar edeceğinizi düşünmemiştim.

Firdevs ,hiçbir itiraz yapmadan:

— Tasavvur edin ki, kocam da kışlada idi.

Ve.. tabur kumandanı idi. Bir defa bile gelmemiştim. Bugün buraya gelimiye kendimi mecbur bildim.

Dedi ve.. gülerek sözlerine ekledi:

— Meğer kaynanalık da ne zor şeymiş?!.

Firdevsin yarı ciddî, yarı şaka bu sözüne Salih de güldü ve:

— Zahmet ettiniz, teşekkür ederim!.

Diyerek yine bahse döndü. Sesi titriyor ve boğazında hıçkırıklar ilmek ilmek olup boğuluyor gibi idi.

— Sizi buraya kadar yormuş olduğuma çok müteessirim. Fakat, benim için de yapılacak başka şey yoktu! O gün ne kadar muztarip olduğumu tahmin ve takdir edemezsiniz. Ve.. ben de bunu imkânı yok size anlatamam. Ancak, ben evvelâ bilmelisiniz ki tahassüslerinizi ölçebilesiniz. Eve gidiyorum, karımı bulamıyorum. Saatler geçiyor, yine gelmiyor. Eğer size gelmiş olsaydı, bir başka zabit arkadaşımın evine gitmiş bulunsaydı hiç üzülmezdim. Bir Arap evine, onların davetine, onların bağ gezmesine gidiyor. Bu aile ile ben de tanışırım. Fakat, onları hiç sevmem ve.. onların Araplar ve Araplık hesabına cususluk yaptıklarından, Fransız himayesinde bulunduklarından asla şüphe etmem. Çok Türk dostu görünürler. Namuslarından ve vicdanlarından şüphe vermek istemezler. Fakat, muhakkak ki bütün bunlar riyadır ve netice onlar çölde Türk neferinin karşısına çıkıp doğrudan doğruya ateş açan Arap bedevilerden bize daha düşmana satılmış Araplardır.

Firdevs,

— Amma bunları Lûtfiye nereden bilecek, demek ki kendisini aydınlatmamışsınız..

Dedi ve. ilâve etti:

— Demin de söyledim. En önce karımıza itimat etmek mecburiyetindesiniz. Karımız size bu itimat ve emniyeti vermiyor mu?.

Salih durgun ve çekingendi.

— Karımdan şüphe ettiğimi söylemek istemedim.

Dedi ve:

— Sadece böyle bir daveti kabul ederken bana haber vermeyi bile lüzumlu telâkki etmeyişine sinirlendim.

Diyerek devam etti:

— İlk defa evlenen erkekler için bu bir hâdise değildir. Fakat, benim bu yolda tecrübeli olduğumu kabul etmelisiniz.

Salihin sesi daha çok titriyor ve bu titreyiş bir iç sızısının aksini kulaklara taşıyor gibi görünüyordu:

— İlk karım öldü. Bilmem hiç bahsetmiş miydim?. O beni, ben onu Leylâ Mecnun hikâyesini andırır bir şekilde seviyorduk. Sevgimiz talihimizi yenemedi o öldü ve ben on yıl onun ölümüne yas tuttum, her gün bir defa öldüm. Sonra iki defa evlendim, ikisinde de hiyanete uğradım, karılarımdan ayrıldım. Lûtfiyede çok ümidim vardı. Bugün bu ümidi tamamile kaybettiğimi size söylersem bana hayret etmemelisiniz. Bu hâdise belki bunun ifadesi için bir vesile olmuştur, fakat, inanınız ki Lûtfiye beni sevmemiştir. Ben, hisleri itibarile barometreden farksız bir adama döndüm. Barometre nasıl anında havayı size verirse ben de karım olan kadının tahassüslerini size bir barometre sadakatile tıpkı tıpkısına verebilirim. Sevmiyen bir kadına erkeğin kendisini sevdirmesi kadar güç, hattâ imkânsız hiçbir şey yoktur. Sevmiyen kadın asla sevmenin yoluna getirilemez. O, daima odur.

Firdevs Salihin sözünü kesti:

— Haksızsın Salih. Yalnış düşünüyorsun.

Dedi, ilâve etti:

(Arkası var)

HİKÂYE

BASKIN

Yazan: LÛTFİ GÜRTÜRK

Birden dizginleri kasarak ay ışığı altında terden parlıyan, ağızları köpüklü atlarımızı durdurduk. -

— Birkaç dakika mola verelim, dedi. Orman atları çok yordu.

İndik.

Durduğumuz yer, üzerinde dalların abajurlu bir kubbe meydana getirdikleri etrafı ağaçlarla çevrilmiş ufak bir meydanlıktı. Ay yaprakların üzerinde kırılıyor ve bin parça olarak ayaklarımızın ucuna düşüyordu.

Yanımdakine dönerek tekrar yavaşça sordum:

— Nereye gidiyoruz?.

— Sorma şimdi.

İster istemez sustum. Meraktan doğan bir sıkıntı yüzümü buruşturdu. Tekrar hareket ettiğimiz ağaçlıklı yolu kısa dörtnalla geçtik. Düz bir ovaya çıktık.

Nahiye müdürü Osman başını çevirerek arkadan gelen jandarmalara:

— Saat bire yaklaşıyor, çabuk olalım, dedi.

Mahmuzlar oynadı, atlar ileriye atıldı.

Nereye gidiyoruz?. Baskına demişlerdi. Fakat bu baskının kime yapılacağını bilmiyordum. Aklıma birçok ihtimaller geliyordu. Belki bir kaçakçıya, belki azılı bir hayduda, belki bir hırsız çetesine..

Biraz korktuğumu kendi kendime itiraf ettim. Çünkü böyle bir baskında silâh kullanılabilirdi. Ve ben belki bu gürültüde nerden geldiği belirsiz bir kurşunla gürültüye gidebilirdim. Halbuki daha o kadar çok şey bekliyordum ki bu hayattan. Bunları düşünürken geldiğime pişman olmuyor değildim. Fakat komiserin daveti beni meraka düşürmüştü:

— Bu gece atlarlaa baskına gideceğiz. İstersen sen de gel. Hem mehtapta biraz gezinti yapmış olursun, hem de hatırına getirmediğin bir şey görürsün.

Hemen kabul etmiştim. Yalnız nereye gideceğimizi ve ne göreceğimizi ısrarla sormuş fakat bütün çenebazlığıma rağmen ağzından merakımı tatmin edecek bir kelime alamamıştım.

— Sormadan geleceksen gel; yahut vaz geç...

— Peki kabul.. Geliyorum.

Babam Anadolunun bu küçük şehrinde emniyet müdürü idi. Ben de mektep tatilimi babamın yanında geçirmek için gelmiştim. Günlerce yalnız başıma dolaştım. Kitaptan başka arkadaşım yoktu. Fakat çok kitap okuduğum zaman kafam şişiyor ve o zaman konuşmak ve biraz hava değiştirmek istiyordum. Böyle zamanlarda konuşacak bir kafadar bulmuştum. O da bu komiserdi. Tahsili kuvvetli değildi, fakat akıllı adamdı. İnsanı alâkadar edici fikirleri vardı. Onunla uzun boylu konuştuğumuz zamanlar olurdu. Bu adam aynı zamanda babamın en çok itimadını kazananlardan birisi idi.

Atlarımız ter ve köpük içinde başka bir ormana daldık. Yarım saat kadar gittik. Nihayet Osman:

— Yaklaştık, dedi. Atları burada bırakacağız. Bundan sonrasını yaya gideceğiz.

Bir nöbetçi bıraktık ve sonra hızlı adımlarla ağaçların arasından geçerek yolumuza devam ettik.

★

Büyük bir daire yapmışlardı. Hepsinin saçı başı dağılmış, kendilerinden geçmişler, önlerinde rakı şişeleri, baygınlık halde seyrediyorlardı. Ortada büyük bir ateş yanıyordu ve altın sarısı saçlarını dağıtmış çıplak yarıçıplak bir kadın göbek atıyordu. Çalgı coşabileceği kadar coşmuştu. Ateşin kırmızı ışığı bu harikulâde vücudü aydınlatıyor, siyah gölgeler peyda olarak siyah göğsünü büsbütün ortaya çıkarıyor ve bembeyaz ıslak dişlerini parlatıyordu.

Bir müddet kırmızı alevlerin arkasından onu seyrettik. Sonra Osman:

— Teslim olun, diye bağırdı.

★

Dönüyorduk. Gözlerim kadında, kulaklarım kadında olması mümkün olmadığı için komiserde idi:

— Anadoluda buna oturak âlemi derler, hükûmet bunu yasak etti. Şiddetle takip ettiriyor, diye anlatıyordu.

Biraz ileride başları önlerine düşük, perişan dört beş adam, daha arkada gözlere nefis bir ziyafet çeken genç kadın, cenaze arkasında gibi sessiz, yavaş gidiyorduk.

Karşı tepelerde tan yeri ağarıyordu.

Bu kadının hayali aylarca kafamda yer etti.

Devairin Yeni Malî Yıl Bütçeleri

Daireler yeni sene bütçelerini hazırlamağa başlamışlardır. Münakalât Vekâleti, şehrimizdeki dairelerine nihayet sekiz şubata kadar yeni bütçelerini Vekâleti göndermelerini bildirmiştir. Yeni bütçelerde geçen seneye göre fazla bir değişiklik olmıyacaktır. Çok mübrm işler müstesna olmak üzere yeni inşaata tahsisat konulmamaktadır.

GÖRÜNMEYEN ADAMIN AVDETİ

Bu CUMA matinelerde
TAKSİM Sinemasında

MERAKLI MACERALAR

Bülbülü kafese koymuşlar: "Ah, Nerdesin Hürriyet!„ diye bağırmış

Parisli çapkının Birisi Kanada Hapishanesinde

Yirmi yaşlarında Parisli bir çapkın, bir gece fazlaca içiyor, sarhoş oluyor, metresini yaralıyor, bir sene hapse mahkûm oluyor. Bir yolunu buluyor. Amerikaya kaçıyor. Fakat orada da uslu durmuyor.

Bu çapkının Amerikada, sonra Kanadada geçirdiği maceraları kendi lisanından dinleyiniz:

— Yeni dünyaya ayak basınca ilk işim ,john Miller adlı birisile küçük bir bar açmak oldu. Arka taraftaki salonda kumar oynatıyorduk. Güzel kadınlır geliyordu. İçki için, oyun için gelen müşteriler oturacak yer bulamıyorlardı. İşimiz yolunda gidiyordu. Çok para kazanıyorduk. Millerin çok tanıdıkları, dostları vardı. Kumar salonunda sabahlara kadar binlerce dolar dönüyordu. Polis ile de işi yolun koymuştuk. Bizi himaye ediyordu. Günde bir iki şişe viski, ayda da yüz dolar veriyorduk. Kazandığımız paraya nisbeten bu hiç bir şey değildi.

Fakat, bir gece... Bakarada çokça para kaybeden herifin birisi, rüvelverini çekiyor «Dan, dan. Hile yapıyorsun» diye rakibini cansız yere seriyor. Tabiî polisler geldi. Beni ve ortağımı karakola götürdü.

Miller ve ben, ayrı ayrı hücrelerde, tamam kırk gün kapalı kaldık. «Ak akçe kara gün içindir...» derler, doğru. Para işimize yaradı. İki bin dolar rüşvet mukabilinde yakayı kurtardık. Fakat, kırk sekiz saat içinde şehri terketmek şartile... Bu karar, arkadaşım için bir felâketti. Çünkü bütün şehirlerden sürgün edilmişti. Mecburî ayrıldık. O: başını aldı, Ohiyo'ya gitti. Ben de Kanadayı boyladım. Ontario ayaletinde Kohrana yerleştim.

«On iki bin nüfuslu küçük bir şehir, ahalisi çok zengin. Yakında bir altın madeni vardı. Bir günde zengin olmak işten bile değildi. Viski, cin şişeleri boşaldıkça çekmeceye para doluyordu.

Madenlerde çalışan amele, çaldıkları altın tozlarını, gizlice getiriyorlar, bir Çinliye satıyorlardı. Aldıkları paralarla için eğleniyorlardı. Büyük bir dükkân tuttum. Ön tarafını bar yaptım. Arka tarafında da viski imaline başladım. Şekeri yakıyor, biraz arpa karıştırıyor, alkolü boca ediyordum. Pekâlâ bir viski oluyordu. Genç çırağım Vilyam Pokel bile bu marifetime şaşıyordu.

Bu nankörü, bir gece sokakta görmüştüm. Soğuktan titriyordu. Açlıktan gözleri çukura batmıştı. Acıdım, yanıma aldım. Yedirdim, içirdim, giydirdim. Adama döndürdüm. Karnı doyup cebi para görünce ilk işi beni polise haber vermek olu. Barı bastılar, beni tevkif ettiler. Bin dolar nakdî kefaletle serbest bırakıldım. O gece, alçak muhbiri buldum, bir temiz dayak çektim. Bu yüzden bir ay hapis yattım.

«Cezamı bitirince dükkânı başka birine devrettim. Kebeke gittim. Burada da birçok madenler vardı. Bunlardan biri beş bin amele kullanıyordu. Bir bar açmıya hazırlanıyordum. Fakat, bir hâdise projelerimi altüst etti. Felâketime sebep oldu.

«Kanada millî bankası burada bir şube açmıştı. Bir sabah memurlar, işlerinin başına gelmişlerdi. Daktilo kızlar, siyah gömleklerini giymişler, veznedar gözlüğünü takmış, kasayı açarak çıkardığı paraları önüne koymuş, amelenin haftalığını dağıtmıya hazırlanmıştı.

«Birdenbire kapı açıldı, içeriye maskeli iki adam girdi

— Eller yukarı!..

Memurlar itaat ettiler, ellerini kaldırdılar; kızlar, masaların altına gizlendiler. Zira, maskeli adamların ellerinde birer mitralyöz vardı. Kapıda duran otomobilin motöründen müthiş bir gürültü çıkıyordu. Haydutlar, vezmedarın önünde duran otuz beş bin doları aldılar, kapıda bekliyen otomobile atladılar, yıldırım gibi kaçtılar, gittiler.

Vakayı herkes gibi ben de, işittim. Ve ehemmiyet vermedim. Geceleri barlarda dolaşıyordum. Çok da para sarfediyordum. Dost peyda etmek için bardaki kadınlara bol bol içki ikram ediyordum.

Bu; banka soyguncularını arıyan polisin dikkat nazarını çekmiş. Bir sabah, odamın kapısına iki polis memuru dikildi

— Seni polis müdürü istiyor!..

Dediler ve elime kelepçeyi geçirdiler. Müdüriyete götürdüler. Neden sonra, bankayı soymakla ittiham olunduğumu anladım. İtirazlarım fayda vermedi. Dört ay hapis yattım. Mahkemeden beraet kararı alacağımı ümit ediyordum. Bu ümidim de boşa çıktı. Derdimi anlatamadım. On sene hapse mahkûm oldum. Temyiz ettim. Beyhude... Çaresiz, failî olmadığım bir cürmün cezasını çekecektim.

Üç gün sonra, Sen - Vensan Pol hapishanesine naklolunacağımı haber verdiler. Trende birinci mevki bir kompartıman kiraladım. Bu garip görünür. Fakat, parası olan mahkûmların istedikleri mevkide seyahat etmek haklarıdır. Yanıma iki sivil polis verdiler. On saat süren bir yolculuktan sonra sabaha karşı Monreale vasıl olduk. Bir otomobille, etrafı yüksek duvarla çevrili büyük bir binanın önüne geldik. Kapıda, ellerinde birer karabina, bellerinde birer rüvelver bulunan iki nöbetçi duruyordu. İçeri girdik. Elbiselerimi soydular. Üzerimde ne var, ne yok hepsini aldılar. Saçlarımı dibinden kestiler, sırtıma, çizgili ve numaralı bir gömlek geçirdiler. Fotoğrafımı aldılar. Bir odaya götürdüler, kapattılar. Odada sıcak ve soğuk su, lâvabo, küçük bir masa, kâğıt, kalem, bir masa ve bir sandalya, demir bir karyola vardı. Odanın boyu yedi, genişliği de dört adım... Penceresi tavana yakın. Yatak ve yorgan örtüleri, yastık yüzleri çok temiz. Pire gibi, tahta kurusu gibi haşarattan eser yok. Mahpuslar, ayrı ayrı odalarda yatıyorlr. Sabahları saat 7 de kalkıyorlar. Çan çaldı mı, kapılar kendiliğinden ve hep birden açılıyor. Hep birden yemekhaneye gidiliyor, sabah kahvaltısını aldıktan sonra atölyelerde çalışılıyor. Yemekler bol ve çok nefis. Et, sebze, tatlı, meyva, ilâh... Veriyorlar. Salata, bira ve şarap ta eksik değil. Hapishanenin modern bir otelden farkı yok. Fakat, on sene dört duvar arasında kapalı kalmak güç. «Bülbülü altın kafese koymuşlar, Ah! Hürriyet!..» diye bağırmış. Ne doğru sözdür bu!...»

Sular her tarafı sardı, dam üstünde ne yapacağız ?

Geeçnlerde merkezî Fransada vukua gelen bir facia şöyle anlatılıyor:

«Yağmur, bardaktan boşanır gibi yağıyordu. Sokaklardan seller akıyor, karşıdan karşıya geçilmiyordu.

Akşam karanlığı çökerken sular, evlerin altına girmiye başlamıştı. Ahırdaki hayvanlar, kümesteki tavuklar acı acı bağırıyorlardı. Az sonra sesleri kesildi. Tabiî boğulmuşlardı.

Su mütemadiyen yükseliyordu. Merdiven basamaklarına kadar çıktı. Yavaş yavaş birinci kata yaklaşıyordu.

Bert; çocukları kaldırmış, triko elbiselerini giydirmiş, kolları arasında sıkıyordu. Ne yapacaktı?

Kocası, Röne bağırdı:

— Dama çıkmalı... Başka çare yok...

Tavandaki deliği açtılar, genç kadın yukarı çıktı, birer birer çocukları da aldı. Yağmur, eski şiddetini muhafaza ediyordu. Hepsi sırsıklam olmuşlardı. Çocuklar titir titriyorlardı. Babaları, yumruklarını sıkıyor, ne yapacağını, yavrularını nasıl kurtaracağını bilemiyordu. Tarlalar, bağlar ve bahçeler bir göl halini almıştı. Suların üstünde ağaç kütükleri, hayvan ölüleri yüzüyordu. Küçük kulübeler birer birer yıkılıyor, suyun cereyanına kapılıyordu. Bu, sabaha kadar devam etti. Bir aralık Röne:

— Sular artık yükselmiyor. Fakat burada uzun müddet durmak tehlikeli. Evin yıkılması ihtimali var.

— Peki amma ne yapalım?...

— Suya atılmaktan, yüzmekten başka çaremiz kalmadı. Yoksa sıçanlar gibi öleceğiz?...

— Yüzüpte nereye gideceğiz?..

— Bilmem... Eğer şu karşıki tepeye kadar yüzebilirsek kurtulduk demektir. Orada bir çiftlik var. Herhalde oraya kadar gitmiye çalışmalıyız. Ben, çocukların en küçüğünü sırtıma alırım. Ötekilerde beni takip edecek derecede yüzme bilirler. Sen de arkalarından yüzersin.

Hakikaten , çocuklar her gün nehire girip oynadıkları için ördek gibi yüzüyorlardı. Anneleri de fena yüzmüyordu. Küçük çocuğu, babasının sırtına koydu, ve:

— Sakın, babanın boynunu çok sıkma!...

Dedi. Ötekiler de, babalarının arkasından suya atıldılar. Sıra kendisine gelmişti. Vücudünde bir ağırlık vardı. Kolları kımıldanacak halde değildi. Buna rağmen suya girdi, bin müşkülâtla yüzüyordu. Az sonra kuvvetinin kesildiğin hissetti. Gözleri kararıyordu. Elini uzattı, yakındaki büyük bir ağacın dalını tuttu, üzerine çıktı ve bayıldı.

ÖLECEK Mİ ACABA?..

Genç kadın, kendine geldiği zaman çiftlikte bir yatakta yatıyordu. Çiftçiler, bir sandal ile gelip kendisini kurtarmışlar ve çiftliğe getirmişlerdi. Kocası ve komşularından bazıları da orada idi. Ya çocuklar?.. En küçüğünü, ortancasını gördü. Gözleri en büyüğünü arıyordu...

— Rober nerede?...

— Burada... Fakat, sus... Gürültü yapma...

Kapının aralığından büyük çocuğun yatakta yattığını, başı sarılı olduğunu gördü. Sarğıların üzeri kanlı, sîması limon gibi sarı idi. Hemen yerinden fırladı. Çocuğun üzerine atıldı, ağlamıya başladı.

Röne, saçlarını okşıyarak:

— Kalk, dedi. Doktor geldi, yarayı muayene edecek!...

NETİCE

İki gün sonra sular çekildi. Fakat evlerdeki eşya, tarlalardaki ekinler, bağlarda ve bahçelerdeki üzümler ve meyvalar mahvolmuştu. Ahırlarda bulunan hayvanlar hep ölmüştü.

Rönenin evi, hayvanları ve hayatı sigortalı idi. Bütün zararını aldı. Ve karısını çocuklarını göğsü üzerine sıkarak :

— Merak etmeyiniz, dedi. Yuvamızı yeniden kuracak, rahat bir hayat süreceğiz, bu felâketi unutacağız!...

No: 73 — Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUSGARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Adalara da taarruz ihtimali söyleniyordu

Halbuki o sırada bu tahkim ve harbe hazırlama işi, gerek adaların vaziyeti ve Türk sahillerine olan mesafesi, gerekse İtalyan donanmasının Afrika sahillerinde meşgul oluşu yüzünden kolayca başarılması mümkün bir işti.

Fakat, İbrahim Hakkı paşa kabinesinin ilânı harp sırasında istifası, yerine Sait Paşanın Sadarete getirilmesile kurulan ikinci meşrutiyet kabinesi de bu hususta çok ihmalkâr davranmış, İtalyanların Trablusgarp ve Bingazi vilâyetlerinden başka hiçbir tarafa taarruz etmiyeceklerine dair verdikleri söze inananan hükûmet, bile bile ve beş ay hiçbir tedbir almadan bu toprakları olduğu şekilde ve halde bırakmıştı.

Halbuki: Harbin bütün safhalarını Nâradaki demir mahallinde ve demir üzerinde geçiren Osmanlı donanmasınt bir tarafa bırakarak Söke ve Antalyada hazırlanacak kuvvetler ve harp malzemesi bu adalara kolayca taşınabilir, ilk beş ayda bu adaların her birisi modern toplar ve silâhlarla müceh - hez kaleler haline konulur, düşman taarruzları çok şiddetli mukabelelerle püskürtülerek bu adaların elde kalması mümkün olurdu.

Muhtelif vesilelerle harbiye ve bahriye nezaretlerine adaların İtalyan donanması tarafından taarruza maruz bulunduğu haber verildiği halde müeyyidesiz, kuru bir sözden ibaret İtalyan teminatına güvenip bu toprakların düşman eline düşmesini intaç eden hazırlıksız bırakmanın mes'uliyetini tarih o zamanki meşruti hükûmete tahmil etmektedir.

Trablus harekâtının beşinci ayında, 1912 martında İtalya hükûmeti Avrupa düveli muazzamasına verdiği notalarda şu sebebi ileri sürmüş ve şöyle bir dil kullanmıştı:

«Osmanlı hükûmetinin Trablusgarba, Bingazi ve Tobruk limanlarına muhtelif vasıtalar ve gizli teşebbüslerle devamlı surette silâh, cephane ve harp levazımı sevkettiği, bunlardan mühim bir kısmının kaçakçılık yolile Trablusta mukavemet gösteren milislerle aşiret ve perakende Türk kıt'alarının eline geçtiği, bu sebeple o mıntakadaki mukavemetin sürdürüldüğü görülmekte ve anlaşılmaktadır.

«Krallık hükûmeti kendi topraklarına resmen ve harp yolile ilhak eylediği Trablus, Bingazi ve havalisinde asayişin sür'atle tesisini arzu ettiğinden, bu kabil kaçak sevkiyata ve mukavemet gösteren mahallî aşiretlerle Osmanlı perakende kuvvetlerine ulaştırılan harp malzemesinin gönderilmesine mâni olmak hususunda kat'î ve cezrî tedbirler almak ihtiyacını duymaktadır.

«Ezcümle: Akdenizdeki Osmanlı adalarile bazı limanların Osmanlılar tarafından bu maksatla kullanılmakta ve gizli birer üs haline getirildiği öğrenilmekte olduğundan bu kat'î ve cezrî tedbirler arasında bilhassa bu kabil üs ve depo haline getirilmiş ada ve noktaların harbin nihayetine kadar muvakkaten krallık hükûmeti deniz kuvvetleri tarafından işgal edilmesini derpiş ve bunun filen tatbiki için bütün hazırlıklar tamamlanmıştır.

«Krallık hükûmeti, şimdiye kadar olduğu gibi verdiği teminata tamamen riayet (!) ve sadakat (!) göstererek harbin nihayet bulması ve musalâha akdi sırasında tahliye eylemek üzere Akdenizdeki on iki adayı muvakkaten işgal etmeğe karar vermiştir.

«Muvakkat işgal sırasında mukavemete maruz kalmadıkça krallık kuvvetleri silâh istimal etmemeyi taahhüt eyler ve bu insanî (!) maksatla ve harbi çabuk bitirmek gayesile tevessül ettiği tedbirin tatbik ve icrasında düveli muazzamanın evvelce olduğu gibi hertürlü müzaheretinden emin bulunduğunu bildirmekle öğünç duyar.»

Notanın bir sureti de kendisine tevdi olunan Osmanlı hükûmeti Babıâli; beş aylık gafletinin verdiği acı neticeyi hayretle görmüş, büyük bir telâşa kapılarak bu tasavvuru ve kararı protesto etmişti.

Fakat: (Haksız kuvvet zulümdür. Kuvvetsiz hak ise gülünçtür) hukuku mütearifesi mucibince bu davada da imparatorluk ihmal yüzünden kendi kendisini zafiyete düşürmenin acı neticesini karşısında bulmuş, protestonun hiçbir tesiri görülmemiş, İtalyanlar herşeye rağmen serbest kalan tekmil donanmalarile on iki adayı işgale başlıyarak 1911 Osmanlı - İtalyan harbinin son safhası olan adalar ve Rodos harpleri yolu açmışlar, bilhassa bir avuç müdafile İtalyan donanmasını aylarca uğraştıran Rodos kalesi önünde cereyan eden kanlı döğüş, harp tarihlerimizin şerefli sahifelerine yeni destanlar ilâve eylemiştir.

İşte böyle sudan bir bahane ve hayalî bir sebeple Avrupa düvel muazzamasına verilen bir nota ile başlıyan İtalyan taarruzunun hedef teşkil ettiği on iki ada eski Osmanlı hükûmetinin Cezairi Bahrisefit vilâyeti şu adalardan mürekkeptir:

I— Rodos adası..

Cezairi Bahrisefit vilâyetinin merkezi olan bu ada, Anadolu kıyısından 12 mil açıktadır. Onuncu Osmanlı padişahı Kanunî lâkabile maruf Süleyman zamanında çetin ve uzunca bir harpten sonra Şövalyelerinden alınarak Osmanlı topraklarına ilhak olunmuştur.

(Arkası var)

JAMES CAGNEY

Hollywood'un en eğlendirici, en sevimli artisti.

Hollyvood... Hollyvood

Fransızca sözlü Filminde billûr sesli EVLYN DAW ile ZEVKLE.. NEŞ'E ile seyredeceksiniz.

Hollywood'un en güzel kızları!. En muazzam Caz!. En Neş'eli filmi!.

İSTANBULDA İLK DEFA Bu perşembe matinelerden itibaren

SAKARYA Sinemasında

Şekspiri en kudretli bir şekilde yaşatan

LESLIE HOWARD

BETTE DAVIES - OLIVIA DE HAVILAND

ile sinema âleminin en büyük şaheserini yarattı.

Perşembe akşamı LALE de göreceğiz

FRANSIZCA

OGECENİN RÜYASI

Edebiyat âleminin en canlı bir hayatı. Artist kudretinin en parlak misalidir.

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 116 Yazan : M. SAMİ KARAYEL

"Geri arkadaşlar, esire dokunulmaz!„

Durmadan koşuyoruz. Artık biz de çadırlara yaklaşmıştık.

çok büyük ve zengin bir ordugâh olduğu gözüküyordu. Ordugâhta kimse kalmamıştı. Yalnız, akıncılarımızın biçip öldürdükleri Memlûklerin levlerile oraya buraya sahipsiz kaçışan hayvanlar vardı.

Melûklerin ordugâhı çeşit çeşit askerlerimizle dolmuştu. Herkes çadırları ve yaralı, ölüleri yağma ediyordu.

Etrafımda bir çok askerler iri seslerile konuşuyorlar. Bunlar ve Rumeli askerleri, Arnavutlardı. içlerinde delikanlılar da vardı. Bunlar benim memleketim ve hemcinsim olduğu halde içimden bunlara karşı hiç bir his duymuyorum.

Evvelce hemşerilerimi gördüğüm zaman içim titrer ve hemen konuşur dertleşirdim. Şimdi neden acaba?. Kendi kendime bunların benim hemşerim olmadığını düşündüm. Zira Cenabı Hak bana yeni bir vatan, yeni bir din vermişti. O da benim on birinci bölüğüm ve bektaşiyan ocağı idi.

Kalabalığı yardım, ileri doğru yürüdüm. Önüme büyük bir çadır çıktı. Bu bizim çadırların birkaç misli büyüktü.

Hemen kapıdan içeri girdim. Baktım güzel bir Acem halısı üzerinde sırmalı ve yaldızlı elbiseli birisi oturuyor. Silâhlar da yanıbaşında... Bu bir Memlûk beyi idi. Şaşaladım. Bu bey burada nasıl olup da kalmıştı?

Hemen silâhıma sarıldım. Lâkin bu adam hiç kıpırdamıyor ve yere bakıyordu. Bir arpça yaklaştım, iyice baktım. Göğsünden kan sızıyordu. Demek vurulmuştu. Meydan muharebeinden çadırına kadar gelebilmiş ve olduğu yerde kalmıştı.

Etrafında bir iki Habeş ve beyaz uşak vardı. Beni görünce korktular. Uşakların silâhlarını ellerinden aldım.

Peşimden içeri giren gönüllü Arnavutlardan birisi hançerini hizmetçilerden birinin eline vurarak uçurdu. Zavallı adamın eli uçmuştu.

Diğer hizmetçiler bu hali görünce korku ile bağrışarak yaralı beylerinin üzerine atıldılar. Ben, bu harekete fena halde kızmıştım. Ne fena tabiatli Arnavutlardı. Hiç de babayiğit değillerdi. Hiç silâh çekmiyen adama böyle muamele yapılır mıydı?.

Fakat, ben bilirim bu Arnavutlar hep böyledir Nerede o Türkler. Biz acemi oğlanlar bile Türklerin terbiyesini gördüğümüz için silâh çekmiyen düşmana silâhla mukabele etmezdik.

Arnavutların bu haline fena halde kızdım, hemen kılıcıma sarıldım ve Arnavutların üzerine yürüyerek bağrdım:

— Geri arkadaşlar! Esire dokunulmaz. Esir devletindir... Askerin namusudur.

Arnavutlar hiç metelik vermiyor ve beni dinlemiyorlardı ve hizmetçilere vurmakta devam ediyorlardı.

Anadolu tımarlılarından bir babayiğit elinde bir pala, bu sırada içeri girdi .Benimle Arnavutları görünce durdu.

Anadolu tımarlısı kara yağız bir delikanlı idi. Bana dönerek sordu:

— Ne oluyor yoldaş?.

Tımarlıya vaziyeti anlattım. Arnavutlar dinlemiyorlardı bile. Tımarlı dönerek elinde pala bağırdı:

— Hey, Arnavutlar devlet esirine dokunmayınız!.

Arnavutlar aldırış etmedikten başka tımarlıya hücum etmek vaziyetini aldılar. Fakat, tımarlı palası ile Arnavutların üzerine tek başına yürüd. Bir palada birisinin kulağını, ikinci hamlede birisinin de başparmağını uçurdu.

Ben seyre bakıyordum. Anadolu delikanlısı tekbaşına hem de öldürmeden kulak, parmak uçuruyordu.

Tam bu vuruşma sırasında içeriye bir yeniçeri kumandanı girdi. Kalın bir sesle:

— Geriye, kana susamış köpekler!. Kılıçlar aşağı!. Size şimdi itaat ne demektir öğretirim!. Ocağa itaat lâzım alçaklar!. Size yeniçeri zılgıdı nedir şimdi gösteririm.

İri ve korkunç yeniçeri ağasının âmirane sesi hepimizi korkutmuştu. Arnavutlar bozulmuşlardı.

Tımarlı palasını aşağı indirdi. Bu tımarlı amma da korkunç ve kabadayı bir adamdı ha!. İtaat edip silâhını aşağı indirdikten sonra selâm verip yeniçeri ağasına vaziyeti anlattı.

İşte bu sefer yeniçeri ağası fena halde köpürdü. Derhal dışarıdan adamlarını çağırtarak Arnavutları yere yatırttı. Kıçlarına ve ve tabanlarına ellişer sopa vurdu. Kulağı kopan Arnavut ile parmağı kopan Arnavut ıztırap içinde idiler.

Yeniçeri ağası bağırdı:

— Mağlûpların eşyaları askerlere, hayatları devlete aittir. Askerler emre itaat ediniz.

Dedi. Dayak faslı bittikten sonra bir kere daha bağırdı:

— Kılıçlar kınına!.

(Arkası var)

Son 24 Saat içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Ankara radyosu dün akşamki neşriyatında Fransanın bugünkü vaziyetini tahlil ederek, şu neticeyi çıkarıyor:

«Öyle anlaşılıyor ki, Almanya, İngiltereye karşı girişeceği askerî taarruza, Vişiye karşı açtığı siyasî taarruzla başlamıştır. Taarruzun hedefi İngiltereye karşı Vişinin işbirliğini temin etmektir.

Haziranda yapılan Fransı - Alman mütarekesindenberi vaziyet çok değişmiştir. Almanya bu mütarekeyi imzalarken, İngiltereye karşı yapacağı hava taarruzları ile harbi kazanacağını zannetmiş, Fransanın her tarafını işgal etmemiş, donanmasına el sürmemişti. Fakat şimdiye kadar Alman hava taarruzları beklenen neticeyi vermemiş, bilâkis Amerikanın İngiltereye yardımı artmış, İtalyanın bugünkü vaziyeti Akdenizde boşluk bırakmıştır.

Almanya, Fransanın yardımını bu sebepten lüzumlu saymaktadır.

Mareşal Peten, Hitlerle yaptığı mülâkatta, Almanya ile işbirliğini kabul etmişti. Fakat bu işbirliğini her ki taraf başka türlü anlıyordu. Laval ise, tam Almanyanın anladığı gibi, anladığı için, Almanya kendisini tutmakta ve Paris gazeteleri de Lavalin kabineye alınmasında ısrar etmektedirler.

Şimdi Pariste bir faşist partisi kurulmuş bulunmaktadır. Parti, harpten sonra da Fransız müstemlekelerinin Alman istismarına terkini kabul etmiştir.

Şimdi Petenin mümessili sıfatile Amiral Darlan Pariste bulnmaktadır. Laval de Paristedir. Amiral Darlan radyoda söylediği bir nutukta, Fransız donanmasının yalnız Fransanın müdafaasında kullanılacağını söylemiştir.

Şimdi Mareşal Peten için iki yol vardır: Biri Almanyanın Fransız donanması ile Fransız üslerine el koymasına müsaade etmek, yani Almanya ile beraber İngiltereye karşı harbe girmek, yahut da Afrikaya çekilmektir.

Diğer taraftan şimalî ve doğu Afrikasında muharebeler şiddetle devam etmektedir. İngiliz kuvvetleri İtalyanlar tarafından tahliye edilen Barentu şehrini işgal etmişlerdir. Şimalî bölgede motörlü İngiliz kuvvetleri Kerete doğru çekilmekte olan İtalyan kuvvetlerini tazyik etmektedir.

Habeşistanda Gondara doğru geri çekilmekte olan İtalyan kuvvetlerinin de takibine devam edilmektedir. Bunun neticesi olarak İngilizler her türlü malzeme iğtinam etmektedir.

Cenubî Afrika birliği kuvvetleri de Dukana cephesi üzerinde 15 kilometre düşman arazisi içine girmişler, iki İtalyan hudut karakolunu işgal etmişlerdir.

İNGİLTERENİN ISTILÂSI KOLAY OLMIYACAK

Londranın salâhiyetli mahfillerinde söylendiğine göre, Hitlerin yakın mesai arkadaşları kendisinin son nutkundaki şiddeti tahfif için gayret sarfetmektedir.

Alman hava kuvvetleri umumî müfettişi General Milch radyoda bir nuuk söyliyerek Almanları fazla nikbinliğe kapılmamağa davet etmiş ve İngiltereye karşı mücadelenin kolay olmıyacağını ilâve etmiştir. General, İngiliz hava kuvvetlerinin Almanyaya ağır hasarlar yapmasına intizar etmek lâzım geldiğini kaydederek tayyarelere karşı müdafaa tertibatından mucizeler beklememek icap ettiğini de söylemiştir. General Milch'in sözleri Hitlerin sözleri ile tezat teşkil etmekte ve düşmanı takdir eylemektedir. Alman hava kuvvetleri umumî müfettişi İngiliz tayyarecilerinden bahsederken şu sözleri söylemiştir:

«Daha 1918 senesinde İngiliz tayyarecileri Almanlardan sonra dünyanın en iyi tayyarecileri idi. İngilizler muharip bir kavimdir. Biz İngiliz mukavemetini kırmanın Polonyanın, Belçikanın ve Fransanın mukavemetlerini kırmaktan farklı ve güç olduğunu biliyoruz.»

MUHTEMEL HAREKÂT SAHASI

Bir İsviçre gazetesi, Hitler'in nutku hakkında şu satırları yazıyor:

Fransanın vaziyeti bütün dünya efkârını alâkadar etmektedir. Almanyanın Fransaya karşı açtığı siyasî taarruzun neticesi henüz alınmamıştır. Mareşal Petain'in ne yapacağı bilinmemektedir. Vişi hükûmeti için şimdi iki yol vardır: Biri İngiltereyi istilâ teşebbüsü için Fransız donanmasını ve üslerini Almanyaya vermek ve yahut mukavemet etmek için Afrikaya çekilmek.

«Almanyanın elinde taarruzu Büyük Britanyaya hasr ve tahdit etmek için büyük vasıtalar vardır. Bütün alâmetler Almanyanın Akdeniz ve İspanya sahillerini çeviren Atlas bölgesinde de harekette bulunmak istediğini göstermektedir. Bu sahnede Almanya daha az kuvvetlidir. Zira mesafeler daha büyüktür, deniz büyük bir engel teşkil etmektedir.

AMERİKANIN YARDIM PROJESİ

«Deyli Telgraf» gazetesinin Nevyork muhabirinin bildirdiğine göre, yeniden 100 ağır bombardıman tayyaresi hiçbir ârızaya uğramadan Atlântiği aşarak, İngiltereye varmıştır.

Amerikan inşaat programına göre, 1942 den itibaren senede 30 bin tayyare imal edilecektir. Tayyare imalâtı hep İngiltereye verilirse İngiltere, esasen pek mühim olan kendi imalâtı ile beraber altı veya sekiz ay içinde Mihver devletlerinin imalâtını fazlasile geçebilecektir.

Ruzvelt'in yardım lâyihasının dün Amerikan meb'usan meclisinde müzakeresine başlanmıştır. Bu müzakereler üç gün sürecektir. Hafta sonunda lâyiha meclisten çıkacaktır.

Bu kadar hasis menfaat olmaz

(1 inci Sahifeden Devam)

— «Piyasada film yok.. Elimizde bir kaç tane mevcut, fakat bunları da yüksek fiatla aldık!..» diyerek 5 liralık filmlere 10-15 lira istemektedirler.

Haber alındığına nazaran bu hususta müddeiumumiliğe de birkaç şikâyet vâki olmuş ve keyfiyet Fiat Mürakabe Komisyonuna bildirilmiştir.

Eğer ihbarların doğruluğu teeyyüt ederse bu kadar hasis bir menfaat düşüncesile hastaların, halkımızın aleyhine hareket eden doktorların kim olduğu öğrenilebilecek ve ihtikâr suçile hemen mahkemeye verilecektir.

Hatay Oteli

(1 inci Sahifeden Devam)

oda istemişlerdir.

Memurlar kendilerine gösterilen odaya bavullarını bıraktıktan sonra «— Gezmeğe gidiyoruz!» diye sokağa çıkmışlardır. Biraz sonra otele çiftler peyderpey gelmeğe başlamışlardır. Memurlar gece yarısına doğru otele dönüp odalarına çıkmışlar ve yatıyor gibi görünmüşlerdir. Gece yarısını geçip otel müstahdemini uykuya dalınca, memurlar yavaşça aşağıya inerek otel kapısını dışarıda tertibat alan arkadaşlarına açmışlar ve araştırmaya başlamışlardır.

Böylece muhtelif odalarda 16 genç kadın ve 16 erkek bulunmuş, otel kapatılmıştır.

Otel sahibi Avram Mizrahi ve kâtibi dün adliyeye verilmişlerdir.

BİR FUHUŞ YUVASI DAHA BASILDI

Diğer taraftan Taksimde Sakızağacında 34 numarada Uğur apartımanının birinci dairesinde oturan Hıristansi de dairesini gizli fuhuş yuvası haline getirdiğinden dün yakalanmıştır.

Asker gözile cepheler

(1 inci Sahifeden Devam)

beşistanın teşkil ettiği büyük ada, şimdi her taraftan çevrilen İngiliz çemberinin tazyiki altındadır.

Kenyadan Habeşistan üzerine yapılan taarruzlarda da ilerlemeler kaydedilmiştir. İtalyan somalisi toprakları dahilinde de keşif hareketleri devam etmektedir.

Libyadaki vaziyete gelince, Bingazi istikametinde ilerlemekte olan İngiliz kuvvetlerinin İtalyan öncüleri ile muharebeler verdiği muhakkaktır. Fakat bu muharebelerin İngiliz yürüyüşünü durdurmadığı da muhakkaktır. İtalyanlar bu bölgede de Bingaziye doğru muharebe vere vere çekilmektedir.

★ Budapeşte, 4 (A.A.) — Stefani Ajansından: Şeker, tuz ve un ticareti yapmaları mennedilmiş olan yahudilerin pirinç ticareti yapmaları da yasak edilmiştir.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

İsviçrede bütün gazetelere sansür kondu

Berne, 4 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Hükûmetçe bir proje tanzim edilmektedir, bu projeye nazaran siyasî, iktısadî ve askerî mahiyetteki her türlü neşriyat, baskıya verilmeden evvel erkânı harbiyenin sansörüne arzedilecektir.

İtalyada bir inhidamın alâmetleri

(1 inci Sahifeden Devam)

şalıklar, ihtimal İtalyanın büyük şehirlerinde vukua gelmemiştir. İhtimal henüz umumî bir ihtilâl arifesinde bulunmuyoruz. Fakat bir inhidamın ilk alâmetleri görülmüştür. Her halde İtalyanın vaziyeti askerî, siyasî, malî ve iaşe bakımlarından çok fenadır. Askerî bakımdan fenadır: Ardı arası kesilmiyen mağlûbiyetler silsilesi, faşist zimamdarların alenen ordu aleyhinde yapmakta oldukları münakaşaların delâlet etmekte olduğu fikir mübayenetleri, yüksek kumandanlıkta birbirini müteakip yapılan değişiklikler. Mareşal Graziyaninin Libyadaki orduları Dük D'aoste'un Habeşistandaki orduları kendi hallerine terkedilmişler gibidir. Ordunun bakiyesi, bilhassa Arnavutluktaki orduya yirmi senedenberi askerî mehafilden uzak kalmış olan ve etrafında kıtaatın kumandasına memur bir takım faşist şefleri bulunan bir general kumanda etmektedir. Askerî ehliyetleri şüpheli olan bu şeflerin hakikî askerlere karşı her zaman göstermiş oldukları itimatsızlık ve İtalyan ordusunun yorgunluğu da hesaba katılmak icap eder.

Dahilî siyaset sahasında Musolini, gayesi halkın maneviyatını zorla olsa da yüksek tutmak olan ve şefin endişe içinde olduğunu gösteren mütemadî tebeddüllere umumî hayatın bütün tezahürlerini kendisinin mütemadî olan ajanların nezaret ve kontrolüne tâbi tutmağa çalışmaktadır.

Malî bakımdan gizlemek için sarfedilen bütün gayretlere rağmen bütçe açığı pek büyüktür. Tamamına talip bulunmaz korkusu ile hakikî miktarı bildirilmemiş olan yüzde beş faizli yeni bir dahilî istikraz akdine teşebbüs edilmesi, İtalyanların devletlerine olan itimatlarının ne derece zaıf olduğunu göstermektedir. Hususî esham üzerinde mühiş bir spekülâsyon yapılmaktadır.

İaşe hususatına gelince Musolini tarafından ziraat ve korporasyonlar nazırlarına verilmiş olan diktatörlük salâhiyetlerine rağmen rejim, iaşe işlerini matlûbu veçhile becerememektedir. Şimdiki halde ihtiyat stoklar tükeniyor. Tahdidat artıyor, spekülâsyon alabildiğine şiddetleniyor.. İtalyan gazetelerinin sayfaları kapanmış olan bir takım müesseselerin bu kabil manevraları hakkındaki ihbarat ile doludur.

Atina, 4 (A.A.) — Yunan orduları umumî karargâhının 100 numaralı ve 3 kânunusani akşamı tarihli tebliği:

Devriyelerin ve bataryaların mahdut faaliyeti görülmüştür.

MORA SAHİLLERİNE BOMBALAR ATILDI

Atina, 4 (A.A.) — Umumî emniyet nezaretinin 3 Şubat tarihli resmî tebliği, bildiriyor:

Düşman tayyareleri, garbî Mora sahillerinde bir noktaya bombalar atmış ise de telefat ve hasarat yoktur.

STEFANİ BEYAZ KİTAPTAN BAHSEDİYOR

Atina, 4 (A.A.) — Atina Ajansı tebliğ ediyor:

Stefani Ajansı, şimdiki İtalyan - Yunan harbine kasden sebebiyet vermiş ve bu bapta tahrikâtta bulunmuş olduğundan dolayı İtalyanın çok ağır bir tarihî mes'uliyet yüklenmiş olduğunu gösteren 180 vesikayı ihtiva eden Yunan beyaz kitabından ilk defa bahsetmektedir. Stefani Ajansının müthiş ithamları muhtevi bulunan bu vesikadan bilvesile bahsetmesinin sebebi, Yunan beyaz kitabı ecnebî gazeteleri tarafından uzun mütalealar yürütülmüş olmasıdır. Maamafih Stefni Ajansı, Yunan beyaz kitabının ortaya atmış olduğu müsbet hâdiseler hakkında her ne suretle olursa olsun münakaşada bulunmaktan kaçınmaktadır. Haddi zatında pek beliğ olan bu zühulden malûmat kaydediyoruz.

İsveç yüzde 70 ihracatını Almanyaya veriyor

Stokholm, 4 (A.A.) — Stefani Ajansından:

İsveç ihracatının yüzde yetmişinin bundan böyle Almanyaya yapılmasına karar verilmesi yeni bir takım meselelerin ortaya çıkmasına sebebiyet vermiştir. Bu meseleleri halletmek için yakında mühim bir heyet Berline gidecektir.

İsveç - Finlandiya münakalesi güçleşti

Stokholm, 4 (A.A.) — Bothni körfezinde buz kütlelerinin miktarı ve büyüklüğü pek ziyade artmış olduğundan dünden itibaren İsveç ile Finlandiya arasında münakalât pek ziyade güçleşmiştir.

Tiryeste - Zagrep Bükreş demir yolu

Bükreş, 4 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Bugünden itibaren Romanyanın başlıca şimendifer hatlarındaki servislere dörder tren ilâve edilecek ve her gün Bükreş ile Yugoslav hududu arasında bir tren işliyecektir. Binnetice Domodossola - Triyeste - Zağrep - Zjimbolla-Bükreş arasındaki beynelmilel servis başlıyacaktır.

Yeni iaşe teşkilâtı

(1 inci Sahifeden Devam)

umum müdürlüğü ve bir fiat murakabe müdürlüğü müsteşarlığa bağlı olacaktır.

İaşe umum müdürlüğünün nakliyat, ofisler ve ihtiyaçlar diye üç şubesi olacaktır. Nakliyat şubesinin deniz, kara ve demiryolları için birer servisi olacaktır. Bunlardan başka iaşe müsteşarlığında bir işbirliği heyeti bulunacaktır. Heyette muhtelif Vekâletlerin salâhiyettar mümessilleri bulunacaktır. Bu heyetin istişare işlerinde mütaleasından istifade olunacaktır.

Bu sabah Pendik vapurundan bir yolcu denize düştü

Bu sabah Haydarpaşadan 8,35 te köprüye kalkan Pendik vapuru Salacık açıklarına geldiği zaman gümrük memurlarından Nevzat Acar denize düşmüş ve vapur hemen durdurulmuştur. Bu esnada kazazede yolcu bir kayıktaki balıkçılar tarafından kurtarılmıştır.

Almanya hayal peşinde koşuyor..

(BAŞMAKALEDEN DEVAM)

Akdenizine hâkim olan Almanya; tabiî şark Akdenizinde de hâkim olmak sevdasına düşecek, bunun için de Süveyşi ele geçirmek ve İngiliz donanmasından Akdenizi tamamile temizlemek gayretini güdecektir. Ancak, nazariye halinde cazip olan bu plân tatbik kabiliyeti itibarile Almanya ve İtalyanın asla başaramıyacağı kadar zordur. Muhakkak ki, bu yolda ve bu uğurda Alman ve İtalyanlar ellerindeki bütün vasıtaları ve kudretleri istimal ederek döğüşeceklerdir. Fakat, İngiltere ve Fransa da buna karşı koyacak ve bütün imkânları ile döğüşecekler ve muvaffakiyeti elden bırakmıyacaklardır.

Bu itibarladır ki, Almanyanın Akdenizi İngiliz donanmasından temizleme ve kapama plânı karşısında Mareşal Peten Fransası da, İspanya da, Balkanlar da sırası ile harp ateşine maruz kalacaklardır.

Mareşal Peten için yeniden Almanya ile harbi kabul etmek hususunda düşünülecek hiçbir zarar mevzuu ve tehlikesi yoktur. Fransa bu harpte kaybedeceklerinin hepsini kaybetmiştir. Bundan öte ve İngiliz teşriki mesaisi ile herşeyi yeniden kazanma ve yapma devri vardır. Hiç şüphe yok ki bu vaziyette bütün Fransa Alman istilâ ve işgaline uğrıyacaktır. Fakat dörtte üçü işgal altında bulunan Fransız halkı için bu da bütün vatanın kurtarılması ümidi karşısında katlanılamıyacak bir ıztırap mevzuu olmıyacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Italyanların Eritrede ric'ati devam ediyor

Kahire 4 (A.A.)— B. B. C. Barentonun zaptı hakkında verilen malûmata göre İngiliz kıt'aları, şehre sür'atle girmişlerdir. Agordat ve Barentonun zaptı ile Eritrede birinci müdafaa hattı yarılmış bulunmaktadır. Barentoda bulunan İtalyan garnizonu 7000 kişiden mürekkeptir. Şehir, İngiliz - ler tarafından muhasara edildiği zaman İtalyanlar karanlıktan istifade ederek dağ patikalarından kaçmışlardır. Bu kuvvetler şimdi 64 kilometre şose üzerinden ric'at etmektedirler.

Habeşistandaki askerî vaziyet hakkında gelen haberler 130 kilometre dahilinde İtalyanların Gondara doğru ric'at etmekte olduklarını bildirmektedir. İngiliz kıt'aları ve Habeş vatanperverleri düşmanı takip etmektedirler.

İtalyan şarkî Afrikasında düşman 300 kilometre genişliğinde bir cephe üzerinden ric'at etmektedir. İtalyan Somalisinde İngilizler düşman arazisine daha derin bir surette nüfuz etmişlerdir.

Kahire 4 (A.A.)— B. B. C. Şimdiye kadar İngilizler Eritrede 10,000 mil murabbaı arazi işgal etmişlerdir

Yunan ordusu Tepedelen tepelerine hâkim

Atina 4 (A.A.) — B. B. C: Yunan resmî tebliği:

Atina 4 (A.A.) — B. B. C: Orta Arnavutluk cephesinde Yunan kuvvetleri şimdi Tepedelenin şark mıntakasına hâkim tepeleri işgal etmiş bulunmaktadırlar.

Klisura - Berat yoluna hâkim tepeler de Yunan kuvvetlerinin elindedir.

İTALYANLARIN MUKABİL TAARRUZLARI PSKÜRTÜLDÜ

Atina 4 (A.A.) — B. B. C: İtalyanlar dün mukabil taarruzda bulunmamışlardır. Yalnız Klisura - nın gerisinde bulunan bir tepeyi almak için 12 defa teşebbüse geçmişler, fakat her teşebbüs ağır zayiatla pskürtülmüştür.

Bulgaristanın sulh politikası

Sofya 4 (A.A.)— D. N. B. Dün Sviştovda bir nutuk söyliyen Bulgar iktısat nazırı Sagorov, Bulgaristanın bir sulh siyaseti takip ettiğini ve memleketin ekonomik vaziyetinin memnuniyetbahş olduğunu söylemiştir.

Hükûmet, dahilî sahada, halkın muhtelif tabakaları arasında bir müvazene kurmağa çalışmaktadır.

Böyle tayyare muharebesi ile harp kazanılmaz

Londra, 4 (A.A.) — (B.B.C.) İngiltere Kral ve Kraliçesi Vilkie'yi bugün kabul edeceklerdir. B. Vilkie dün Lverpol ve Manchester'i ziyaret etmiştir.

Liverpol'da söylediği nutukta: «Bu tarzda tayyare harbi sebep olduğu büyük zararlara rağmen muharebeyi neticelendiremez, bilâkis İngiliz milletinin azmini arttırır.» demiştir.

Amiral Darlan'ın hitabesi

Londra 4 (A.A.) — B. B. C: Amiral Darlan, Pariste Lavalla görüşmüştür. Bu görüşme esnasında, Fransanın vaziyeti tetkik edilmiştir.

Amiral Darlan Liyon radyosunda söylediği bir nutukta, Fransız gençliğini, Fransız donanmasına yazılmıya davet etmiştir.

Darlan - Laval görüşmesi

Bern 4 (A.A.)— Stefani ajansından: Paristen bildirilğine göre Amiral Darlan, dün süferadan Fernand Brinon hazır olduğu halde Fransanın umumî siyasetine müteallik meseleler hakkında Laval ile uzun bir görüşme yapmıştır.

Harb Ve Casusluk Tefrikası

Bilen idam olunur

Yazan: **M. ATLI** Tefrika No. 4

Koşa koşa aşağıya inip avluya çıktım.

Anna da arkamdan beni takip etmekte idi.

Hakikaten tecrübe atölyesinin iç avlusunda bir kalabalık görülüyordu.

Hemen oraya seğirttim.

Bizim atölyenin avlusile tecrübe atölyesinin avlusu arasında kapalı demir parmaklık vardır ki ancak hususî müsaade ile açılıp geçilebilir.

Fakat parmaklığa yaklaşınca tecrübe atölyesinin avlusunu görmek mümkündü.

O anda gördüğüm manzara tüylerimi ürpertti. Anna ellerile yüzünü kapamıştı.

Anadan doğma çırçıplak bir adam, kendisini tutan gardiyanların elleri arasında, bir canavar gibi soluyordu.

Adam hakikaten korkunç bir mahlûktu. Dört gardiyan iple bağladıkları çıplak kollarını, tutmakta, fakat adamın sol elinin yerinde simsiyah bir bilek kemiği fırlamış bulunmakta idi. Adamın sol eli yoktu.

Onun yerinde çirkin, kesik bir bilek kemiği sallanıyordu. Gaga burunlu, yabanî bir hayvan gibi gayet çirkin olan yüzünün de sağ tarafı tâ çenesine kadar kâmilen dikilmiş, morarmış bir leke halinde idi. Bu dikiş herifin ağzını sağ tarafa doğru çarpıtmış, yüzüne korkunç bir manzara vermişti.

Herifin gardiyanların ellerinden kurtulmak istediği, fakat tekrar yakalandığı görülüyordu. Zira vücudü kıllar içinde olan bu vahşi hayvanı gardiyanlar hâlâ güçlükle zaptediyorlardı.

Herkesin yüzünde, böyle bir mahlûkun karşısında duydukları nefret ve dehşet görülüyordu.

Direktör Gehaymrat Fuksle muavini orada idiler.

Gayet zayıf uzun boylu olan biçare direktör bu mahlûk karşısında pek sinirlenmiş, pek şaşmış bir haldeydi.

Adamcağızın nefretle buruştuğu yüzünden, bir çocuk gibi korktuğu da görülüyordu.

Gardiyanlara:

— İyi zaptedin herifi!. diye bağırıyordu. Hayvanat bahçesinden mi kaçmış, nedir?. Sakın bırakmayın, kaçmasın!.

Kısa boylu, gayet şişman ve kıpkırmızı yüzlü, çok sevimli bir adam olan muavinin ise yüzü âdeta pişmiş bir istakoz gibi kıpkırmızı kesilmiş, yerinde heyecandan bir lâstik top igbi sıçrayıp duruyordu.

— Her direktör!. Bu herif mahsus lâf söylemiyor!. diyor ve adamı, gardiyanların arasından daha iyi görebilmek için bir oyana, bir bu yana sıçrıyordu.

Direktör:

— Kimbilir!. dedi. Fakat baksana!. Herifin halinde bir gayritabiilik var!. Acaba deliler hastanesinden mi kaçmış?.

Muavin kıpkırmızı yuvarlak suratına stik hücum etmiş bir halde yüzünü gözünü oynatarak:

— Zannetmem, zannetmem! Her direktör!. diyordu. Ya kasten lâf söylemiyor, ya, herife sersemletici bir ilâç filân içirilmiş. Baksanıza etrafında konuşulanları anlıyor gibi bir hal var!.

Direktör tiksinerek:

— Garip şey!. diye mırıldandı.

Fakat o esnada, yüzü yamalı, kıllı vücutlu herif, yabanî bir ayı gibi homurdanarak, tekrar gardiyanların elinden kurtulmak için silkinince bütün etrafındakiler kaçıştılar.

Biçare muavin, birdenbire karşıya fırlatılmış kırmızı bir Felemenk peynir yuvarlağı gibi tâ atölyenin merdivenlerine kadar kaçmıştı.

Gardiyanlar küfürler savurarak herifi tekrar zaptetmiye muvaffak oldular.

Büsbütün sinirlenen direktör:

— Herifi parmaklıklara bağlayınız!.

Diye bağırdı.

Gardiyanlar adamı ite kaka demir parmaklığa bağladılar. Epeyce hırpalanmış olan adamın burnundan şimdi dudaklarına doğru simsiyah, kirli bir kan çizgisi sızmakta, adam ürkmüş bir yabanî hayvan gözlerile fırıl fırıl etrafına bakınmakta ve solur aktaydı.

Korkunç adamın kıllı ve çırçıplak vücudile bir goril gibi demir parmaklıklara bağlandığını gören muavin, tostoparlak ve âdeta morarmış yüzünü oynata oynata tekrar yanaşmıştı. Fakat yine her ihtimale karşı en uzakta ve uzun boylu direktör Fuksun arkasında duryordu.

Tabanlarının üstüne kalkarak direktöre:

— Fakat korkunç herif, Her direktör!.

Dedi. Bakın!. Bakın!. Burnundan kan akıyor!. Ah, şunun bir ağzını da muayene etsinler, kuzum Her direktör!.

Direktör Fuks muavininin bu damdan düşme teklifine fena halde sinirlenip yüzüne yan yan bakarak:

— O da nesi?. diye homordandı. Herifi tedavi mi edeceğiz şimdi?.

Muavin yüzünü gözünü daha ziyade oynatarak:

— Fakat... Fakat... Muhterem Her direktör!. Acaba.. acaba her tarafı muayene edilmiş mi herifin?.

Direktör muavine büsbütün hiddetlendi:

— Canım nasıl her tarafı!. Görmüyor musun?. Anadan doğma herif!. Tabii muayene edilmiş!.

— Fakat, fakat... Her direktör! Ağzı, Ağzı?.

— Ağzında ne var?.

— Ağzını... Ağzını da muayene etsinler?.

— Canım ağzında ne olur?.

— Silâh!.

Direktör artık sabrı taşmış bir sinirlililkle muavine dönüp:

— Silâh mı?. Herifin ağzı tank hangarı değil a!.

Diye omuzlarını silkerek yürüdü.

Geçerken gardiyanlara:

— Polis komiseri gelinciye kadar bu münasebetsizi iyi muhafaza ediniz!. Elbiselerini de giydirin, üşüyerek herif!. Bu toplanan kalabalığı da dağıtın, işlerine dönsünler!. Merak edilecek bir şey yok!. dedi.

Ve müdiriyet pavyonuna doğru sinirli sinirli yürümiye başladı. O anda ne oldu bilmiyorum. Galiba adama elbiselerini tekrar giydirmiye teşebbüs eden gardiyanların arasından adam tekrar iplerin bir kısımından kurtularak kaçmak mı istedi, nedir..

(Arkası var)

Romanyada yeni kararlar

Bükreş 4 (A.A.)— Stefani ajansından: Dün toplanmış olan nazırlar meclisinin içtimai sonunda neşredilmiş olan bir tebliğde son aylar zarfında hizmete alınmış veya tasfiyeye uğramış olan devlet memurlarının vaziyetlerinin yeniden tetkikine karar verilmiş olduğu beyan edilmektedir.

Romanyanın eski Londra elçisi Tileanın, gayrimilli hareketi ve Rumen devletinin menafii hilâfına sarfetmiş olduğu faaliyet sebebile Rumen tâbiiyetinden iskatına karar verilmiştir.

Bundan başka devletin iktısadî faaliyetinin Rumenleştirilmesine devam olunması da karar altına alınmıştır.

TAKVİM

ŞUBAT 1941

SALI

4

Ay 2 - Kasım 89

Vasatî sa. d.	Vakit	Ezanî sa. d.
7 08	Güneş	1 39
12 28	Öğle	7 59
15 12	İkindi	9 42
17 30	Akşam	12 00
19 02	Yatsı	1 33
5 27	İmsak	11 58

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:

BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ — *No. 20*

"Enver beni tehdit edince, İmparatora vaziyeti bildirmiştim. Almanyaya döneceğim sırada kendisinden bir tarziye mektubu aldım: - Beni affediniz! - Diyordu... „

Ahval ve vaziyeti tanıyan herfert; Canakkaledeki araziyi muharebeden evvel İngilizlerin Türklerden daha iyi tetkik ettiklerini ve İngiliz haritalarının Türk haritalarından daha muntazam olduğunu bilirdi. Hatta Türk karargâh heyetleri; muharebe esnasında - mümkün olduğu kadar - İngiliz ölüleri veya mecruhları üzerinde bulunup alınan haritaları kullanıyorlardı. Kitabın serbest satılmasının men'i ancak şahsî tesirata atfolunabilirdi.»

Leyman paşa bundan sonra «Enverle en büyük ihtilâfımız» başlıklı bir yazısında, o güne kadar bir sır halinde kalan bir hâdisenin iç yüzünü şu suretle anlatıyor:

«ENVERLE EN BÜYÜK İHTİLÂFIMIZ..»

Leyman Fon Sanders hatıralarında bu büyük İhtilâfı şöyle anlatıyor:

«— Enverin, 1916 şubatında ordu - sonra Türk ordusundaki Alman kıtalara gönderdiği bir tahriratla, bundan sonra Türk ordusundaki Alman zabitlerinin istihdamları hususunda kontrat mucibince salâhiyettar olan (askeri ıslahat heyeti) reisinin reyi alınmaksızın kendisinin emir vereceğini emreylemesi sebebile büyük bir ihtilâf meydana gelmişti. Bu, yalnız mukavele hukukuna muhalif değil, aynı zamanda tatbiki imkânsız bir emirdi. Almanyadan Türkiyeye gönderilen zabitanın sicilleri ne Enverce ve ne de Türk karargâhı umumisince malûm olmadığından her ikisi de bunların ne gibi mahallerde istihdama elverişli olduklarını kestiremezlerdi.

Bundan maada böyle bir halde Alman zabitanının sicil muamelâtını da deruhte etmesi lâzım gelen Türk karargâhı umumisinin muamelâtı zatiye şubesi inanılmaz derecede gayri muntazam idi. Bazanın aylarca aranan bir zabitin hangi kıtada olduğunu tesbit etmek mümkün olmuyordu.

Çoktanberi şahit olmuş bazı zabitanın, hâlâ hayatta imiş gibi becayişleri yapılıyordu. Türkiyede her aile hususî bir isme malik olmayıp isimlerin peder tarafından intihap edilmesi dahi bu yolsuzlukların bir çok defalar tekerrürüne ve intizamsızlığın artmasına sebep oluyordu. Alman isimleri bu şube tarafından daima o derece yanlış yazılıyordu ki, içinden çıkmak imkânsızdı. Bundan maada Almanlık itibarile şu noktanın da nazarı dikkate alınması iktıza ediyordu ki, o da başlarında Almanları sevmiyen reis ve kumandanların bulundukları dairelere ve kıtalara Alman zabitleri verilmesi keyfiyeti idi. Bundan evvel bu noktanın nazarı dikkate alınmaması bir çok def'alar hiç de hoş görülmiyecek ihtilâflara meydan vermiş ve Alman zabitanı aleyhinde asıl ve esası olmıyan bazı haksız ittihamlara sebep olmuştu.

Bu sebepledir ki, Enverin yukarıdaki emrini - haksız olduğundan - şiddetle reddettim ve meselenin kat'ı bir şekilde halli için İmparator hazretlerine arzedilmek üzere Alman askeri kabinesi riyasetine bildirdim.

Henüz Almanyadan bu meseleye ait umumî talimat veya herhangi bir emir gelmeden, miralay Fon «Kers» Enverin bu emrini icra etmediğinden, Enver, bu müs'tait ve kıymetli zabiti Türk ordusundan ihraç etmekle beni tehdit etti. İş büyümüştü.. Böyle kontrato ahkâmına mugayir hususatın icrasından evvel Alman imparatorunun muvafakatı lâzım geldiği hususunda kendisinin nazarı dikkatini celbettiğim zaman; Enver, derhal bu işe muvafakat etmediğim takdirde Türk ordusundaki hizmetimden azledilmekliğimi zatı şahaneye arzedeceğini yazdı. Ben de, bu vaziyet karşısında, İmparator hazretlerine esbabı mucibeli bir istida takdim ederek (1) geri çağırılmaklığımı rica ettim ve bunu Envere de gösterdim.

Türkiyedeki hizmetimden ayrılarak, seyahat için hazırlanıyordum; ve nihayet benim için her cihetten can sıkıcı olan bu vaziyetten kurtulacağımı umuyordum. Ciddî surette memleketime dönmeğe karar vermiştim.»

ENVERİN TARZİYESİİ

Şımarık Harbiye Nazırı bu işin sarpa sardığını görünce, seri bir tornistan hareketi ile Leyman paşaya tarziye veriyordu.

Leyman Fon Sanders, bu bahse şöyle devam ediyor:

«— Bir gün, seyahat hazırlıklarım esnasında, beşinci ordu erkânıharbiye reisi kaymakam Kâzım Bey tarafından Enverin bir tahriratı getirildi. Bunda Enver resmen itizarı beyan ediyor, tarziye veriyor ve bu meseleye dair görüşmekliğimizi rica ediyordu. İmparatorun dahi arzusu bu merkezde olduğundan, bu ricayı kabule mecbur oldum.. Uzun bir mülâkat neticesinde (bir Alman zabitanının mevkii değiştirileceği zaman, eskisi gibi, askeri ıslahat heyetinin fikir ve muvafakati alınmasına) karar verildi.

(Arkası var)

(1) 21 nisan 1916 tarihinde..

DEREDEN, TEPEDEN

Dünyanın En Güzel Bir Köşesi: Barselon

Garip adetler - Gece bekçileri - Ellerinizi çırpınız - Paranın kıymeti

YAZAN: **HİKMET NİSAN**

Madrit ve Barselon gibi büyük Ispanyol şehirlerinin müteaddit hususiyetleri meyanında en garibi gece bekçileridir. Bunların vazifeleri, içtimaî ve emniyet noktai nazarından haylı mühim ve naziktir.

Apartıman kapıcıları, sabahın sekizinden akşamın onuna kadar vazifeleri başında bulunurlar. Bunların, Fransa vesair Avrupa şehirlerinde olduğu gibi sokak kapısının yanında hususî daireleri yoktur. Binanın methalinde, asansöre yakın bir köşede bulunan camlı küçük bir köşk içinde ve yahut bir masa önündeki koltuklarında otururlar. Vazifeleri, apartıman sakinlerinin mektuplarını dağıtmak, asansörün kapısını açmak, yabancılara da lâzımgelen malûmatı vermek ve icap eden sühuleti göstermektir. Kiracılara öteberi almak için kat'iyyen dışarı çıkmazlar. Sabahları holü temizledikten sonra, binanın ehemmiyetine ve mal sahibinin içtimaî mevkiine göre, sırmalı esvaplarını giyerler, büyük palaslarını kapıcıları gibi, temiz üniformaları ile artık vazifeleri başından ayrılmazlar... Umumiyet itibarile büyük ve kibar apartımanların sokak kapıları daima kapalıdır. Gün düzleri içeri girebilmek için çıngırağı çekmek lâzımdır.

Akşam saat onda, kapıcının işi bitmiştir. Sokak kapısını içerden kilitliyerek binanın en üst katındaki dairesine çekilir. O saatten itibaren kapıyı açmak vazifesi sokak bekçisine aittir. Bekçi diyip geçmeyiniz: O, sokağın âsayişinden ne kadar mes'ul ise, nezareti altında olan apartmanların dahilî âsayişinden de o derece mes'uldür. «Paseo de Gracia» gibi - Barselonun Champs Elysees si - uzun, altmış ilâ yetmiş metre genişliğindeki caddede, ona yalnız on on iki binanın nezareti tevdi edilmiştir. Bu binalar hangi kaldırımda ise, bekçi yalnız o kaldırımla meşgul olur, karşı tarafa karışmaz.. Sokak kapısının anahtarı yanınızda değilse, ancak onun himmetile evinize girebilirsiniz... Bunun için, kapının önünde durmak ve birkaç defa kuvvetlice ellerinizi vurmak kâfidir.

Daima hareket halinde olan gece bekçisi, koşarak size doğru gelir, elindeki müteaddit anahtarların birile kapıyı açar, içerdeki elektrik düğmesine basar, asansörü hazırlar ve siz yukarı çıkmıya başlarken, o, nâzikâne bir selâm verdikten ve hayırlı geceler temennisinde bulunduktan sonra geri dönerek çıkar, kapıyı tekrar dışarıdan kilitler, gider...

İspanyada hayat geç başlar geç biter. Devairi resmiye ile malî ve ticarî müesseseler sabahları ondan evvel faaliyete geçmezler. Barselonun yaz mevsimi çok sıcak olduğundan devair o mevsimde on birde açılır, ikide tatil edilir. Bu itibarla öğle yemekleri iki buçuk ile üç arasında, akşam yemekleri de dokuz ile on buçuk arasında yenir. Büyük sinema ve konserler, tiyatrolar vesair eğlence yerleri, gece ancak on buçuk ile on bir arasında dolmıya başlarlar ve umumiyet itibarile, gece yarısından sonra bir buçuk ile iki arasında müsamerelerini bitirirler. Bu çıkış saatlerinde sokaklarda büyük bir faaliyet hükümfermadır... Gece bekçilerinin en mühim vazife saati de bu saattir. Herkes aynı zamanda evine avdet ettiği için, bir kapıyı kapayıp diğerini açarlar. Ben kendi hesabıma, böyle tiyatro dönüşlerinde kapının önünde bir dakikadan fazla bekçiyi beklediğimi hatırlamıyorum.

Onlar öyle mümarese peyda etmişlerdir ki, tâ uzaktan gelen kimsenin hangi numarada oturduğunu, kim olduğunu derhal kavrayıp, ondan önce kapıyı açarak asansörü hazırlar.

Bekçilere belediye tarafından bir aylık verilip verilmediğini tetkik etmedim. Bildiğim bir şey varsa, o da her ay, apartıman kiracılarından cüz'i bir para topaldıklarıdır. Bu para 2 ile 5 peset arasında tehalüf eder. Büyük müesseselerle ecnebi temsil heyetleri biraz fazla verirler, yılbaşında, topladıkları bahşiş ise, kiracıların semahatine bağlıdır. Gece «Kapı açma» ücreti mecburî değildir. Fakat herkes bir miktar bir şey verir, bu teamül halini almıştır.

Bu bekçinin bir de «Sereno» denilen muavini vardır. Bunun vazifesi de, doktora, eczacıya, telgrafhaneye gitmek, taksi çağırmak, telefon etmek ve lüzumu takdirinde bekçiye silâhla yardımda bulunmaktır..

Bütün bu işler, terbiye dairesinde, nezaketle, neticede başarılır, bir güna şikâyete, münasebetsizliğe sebebiyet vermeden yapılır, asıl iyilik oradadır...

Barselonda bulunduğum ilk zamanlar, geceleri ikiden evvel eve girmek imkânı hâsıl olamamıştı... Her akşam bizim bekçinin eline bir peseta sıkıştırdım. Fransada bol bahşiş vermek âdet olduğundan, verdiğim bu bir pesetanın bile kâfi gelip gelmediğini takdirden âcizdim.

Bir gün lâkırdı arasında, orada tanıdığım bir ermeni vatandâşa açıldım:

— Her gece bizim bekçiye bir peseta bahşiş veriyorum. Halinde bir memnuniyetsizlik alâmeti görmüyorum. amma, acaba kâfi midir, yoksa biraz daha vereyim mi, ne dersin?.. Dedim.

— A beyim bir peseta verilir mi hiç?.

— O halde mahcup oldum demektir, İyi ettim de sordum...

Canımın sıkıldığını farkeden muhatabım, kahkahalarla gülmiye başladı:

— Siz bir haftalığı birden veriyor - muşsunuz... Onun âdeti on beş santimdir; haydi siz yirmi beş santim veriniz.. Şâhane bahşiştir... Bir hesap ediniz: Ayda otuz peseta eder ki, bizim para ile şöyle böyle 6 Türk lirası demektir, nerede o bolluk... Ben bile şimdi bekçi yazılırım!...

Günlerdenberi bir peseta verdiğim bekçiye bilâ sebep 25 santim veremezdim. Diğer taraftan Haçiğin - ermeni vatandaşın ismi - dediği de makul idi... İki tezi telif ile, etliye sütlüye dokunmadan müsbet bir netice çıkarmak icap ediyordu...

— Haçik düşün, taşın buna bir çare bul.. Beni bu işten kurtar...

Evet, Haçik beni bu işten kurtardı: Sokak kapısına bir anahtar yaptırdı, bu suretle gece bekçisinin hizmetinden kurtulduk... O günden itbaren, kendisine rast geldiğim zamanlar yine nazikâne verdiği selâma mukabil arasıra, bir peseta verir oldum... Bilâhara Barselonda bulunduğum müddet zarfında, memlekette Pesetaya verilen kıymeti idrak ettim ve İspanyanın, büyük harpten sonra cüz'i bir para ile en iyi yaşanacak memleketlerden biri olduğunu anlamakta gecikmedim...

RADYO

Dalga Uzunluğu:

1648 m.	182 Kc/s.	120 Kw.
T.A.P. 31.7 m.	9465 Kc/s.	120 Kw.
T.A.Q. 19.75m.	15195 Kc/s.	20 Kw.

ECNEBİ DİLLERDE HABERLER NEŞRİYAT PROGRAMI:

	Birinci servis	İkinci servis
İranca	Saat 12.00	Saat 17.30
Arapça	» 12.15	» 17.45
Ellence	» 13.45	» 18.45
İngilizce	» 14.15	» 21.15
Fransızca	» 14.00	» 21.00

Şubat 1941 Salı

18.00 Program ve memleket saat ayarı.
18.03 Müzik: Dans müziği (Pl.)
18.30 Konuşma (Çiftçinin saati).
18.45 Müzik: Çiftçinin saati köy sazı.
19.00 Müzik: Bestekâr simaları serisinden.
19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19.45 Müzik: Radyo fasıl heyeti.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Müzik Radyo küme heyeti klâsik program.
21.30 Konuşma (Hukuk ilmini yayma kurumu adına Bayan Enise Arat: «vasiyet ve bunun aileye tesiri.)
21.45 Müzik: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde)
22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât kambiyo - nukut borsası (fiat).
22.45 Radyo salon orkestrası programının devamı.
23.00 Müzik: Cazband (Pl).
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Üsküdar ikinci sulh hukuk mahkemesinden:

Üsküdarda Tembel hacı Mehmet mahallesinde Selâmsız caddesinde 70 No. lu hanede sakin iken Bulgar hastanesinde vefat ettiği zabıta tarafından bildirilen Yuvanın terekesine mahkememizce vaz'ıyed edilmiştir.

Müteveffadan alacak ve borç iddiasında bulunanların bir ay ve veraset iddiasında bulunanların da üç ay içinde vesika senedatı kanuniyelerile beraber mahkememize müracaatları aksi halde terekenin makamı aidine teslim edileceği ilân olunur. 941/137

Dr. Hatız Cemal
LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

BİÇKİ ve DİKİŞ
Yurdu. Müdiresi:
ANNA PEÇAROPULO
Selçuk biçki okulundan diplomalı ve Lise mezunu. Marifçe musaddak diploma verir. Pazardan maada her gün kayıt muamelesi yapılır. İkinci devre derslerine 10 şubatta başlıyor.
Beyoğlunda - Galatasaray, Suterazisi No. 16

PRECISION
ELEGANCE
35 tem
PRIX
RALCO

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer elli adet hasır koltuk ve altı adet bakır tencere ve altmış adet tabak 11/2/941 tarihine müsadif salı günü saat 15 den 17 ye kadar Beyoğlu İstiklâl caddesinde Halepçarşısı namile maruf 140 No. lu kahve, bar ve gazinosunda acık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırma 17/2/941 tarihine müsadif pazartesi günü ayni saatte icra edileceğinden talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaat edilmesi ilân olunur. 940/4037

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır.

Doktor A. Emanuelidi
Sirkecideki muayenehanesinin istimlâki dolayısile ayni sırada Merkez Lokantası üzerine nakletmiştir

Güzel Olmak İçin
Bütün bir Güzellik
KREM PERTEV
Her şeyden evvel sıhhatli ve parlak bir tene, lekesiz ve düzgün bir cilde malik olmak lâzımdır.
KREM PERTEV
Sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.
40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertip ve yapılış tarzındaki incelik dolayısiyle, tenin fazla yağlanmasına mani olur. Yağsız olarak hususi tüp ve vazolarda satılır.

İstanbul Kapucular Cemiyetinden:

Cemiyetimizin heyeti umumiyesinin birinci toplantısında ekseriyet olmadığından, ikinci kongrenin 8/2/941 cumartesi günü saat 10 dan ye kadar Türbede Esnaf cemiyetleri binasında icra edileceği ilân olunur. Ruzname: 940 yılı hesabatının tetkiki ve heyetin ibrası, azanın nısfının tebdili.

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası
1941 Küçük Tasarruf hesapları İkramiye plânı

1 adet	2000	Lirahk	= 2000.—	Lira
3 »	1000	»	= 3000.—	»
2 »	750	»	= 1500.—	»
4 »	500	»	= 2000.—	»
8 »	250	»	= 2000.—	»
35 »	100	»	= 3500.—	»
80 »	50	»	= 4000.—	»
300 »	20	»	= 6000.—	»

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos. 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

İstanbul Kasaplar Cemiyetinden:

22/1/941 tarihinde yapılan umumî toplantıda ekseriyet hasıl olmadığından 12/2/941 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 - 15 e kadar Mezbahada Cemiyet merkezinde tekrar umumî kongre yapılacağından kasaplar cemiyetinde kayıtlı azanın ellerindeki muayene cüzdanlarile kongreye gelmeleri rica olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı		Eks. Şekli	Sa
Civata 200 m/m lik	10458	adet	Pazarlık)	
Civata 120 m/m lik	19800	adet	Pazarlık)	15.30
Pul	22600	adet	Pazarlık)	
Terden Füjüvar	250	Kg.	Pazarlık	15.—

1 — Yukarda cins ve miktarları yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık 12/11/941 çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Terden Füjüvar şartnamesi sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (653)

Şehir tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
EMİLİ AGALOTTİ
Her gün kişede Cocuk Temsilleri için bilet verilir

Dr. İhsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır.
Herkes kullanabilir.

Sahip ve Başmuharriri: Etem Izzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabiliçi
«SON TELGRAF» Matbaası

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Hasibe Güvelin 25415 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (1000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vâdesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden Beyoğlunda Şehit Muhtar mahallesinin Altın Bakkal sokağında 393 ada 8 parsel eski 36 yeni 42 kapı No. lu kâgir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır Arttırmaya girmek istiyen 437 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 28/1/941 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu malûmatta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur. Birinci arttırma 27/3/941 tarihine müsadif perşembe günü Cağaloğlunda kâin sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olmasıgarttır. Aksi takdirde son arrttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 11/4/941 tarihine müsadif Cuma günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itbaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 39/1288 dosya No. sile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

* *

DİKKAT

Emniyet sandığı, sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammin kıymetinin yüzde 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (794)

Halkalı Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Ziraat mektebine, sabit sermaye çiftliğine ait koyunlardan 40-45 adet marya koyun açık artırma ile 12/2/941 çarşamba günü saat 14 de Halkalıda mektepte satılacaktır. Muhammen fiatı bir koyuna beş liradır. İsteklilerin belli günde yüzde yedi buçuk depozitolarile birlikte mektepteki komisyona müracaatları.

Ellerde çıkan beyaz lekeler

(3 üncü sahifeden devam)

olmıyan bir hal bulunur. Bunun tesirile sempatik sinirlerinin işi de bozulmuş olur.

İşte böyle ehemmiyetli iki gudde ile bir de sempatik sinirleri karıştırınca, onları nişlerini yolunda görmemelerinden ileri gelen lekelere de hörmonlarla, yahut vitaminlerle çare bulmak güçleşir. Onun için Vitigliyo'nun şimdilik keskin bir devası yoktur. Şimdiki halde mütehassıs hekimler, ressamlık yapar gibi, kadının rengine uyacak, fakat vücudüne zarar vermiyecek bir boya terkip ederek onunla beyaz lekeler üzerine bir nevi «dövme» yaparlar. Ancak bu işin acısına dayanmak için de haylıca dayanıklı olmak lâzımdır.

Başka bir usul de beyaz lekelerin üzerine güzel kokulu bergamot esansı sürdükten sonra, başka tarafları iyice örterek, lekeleri güneşe karşı, yahut ültra viyole ışıklara karşı tutmaktır. Ilık su ile sonra soğuk su ile banyo etmek de faydalıdır.

Doktorlar, Vitigliyo'yu hârmonlarla tedavi etmek ümidini henüz kesmemişlerdir.

Altı katlı apartman alayım derken..

(3 üncü sayfadan devam)

meden yirmi beş bin liraya apartıman alıyor. Öbürü de iki bin lirayı, hemencecik elime sayıveriyor. Böyle şey olur mu, rica ederim. Bunların akılları başlarında değil miymiş?

İkinci maznun da, birinci davacı kadını tanımadığı gibi, yanındaki diğer maznunu da tanimadiğini söylüyor. Bazı cihetlerin tahkiki için muhakeme talik olunuyor.

Mahkemeden çıktıktan sonra, her iki davacı:

— Hay zift ye herif...

— Ciğerine yapışsın!.

Gibi beddua ederek yürüyorlar.

Davayı dinliyen sâmilerden kıyafetsiz bir adam da, arkalarından:

— Enaîler olmasa açıkgözler ne yüzden geçinir?. Vermeseydiniz de o da dolandırmasaydı. Bu kadar avanaklık olur mu?. Diyor.

KULAK MİSAFİRİ